

Miljøgodkendelse af svinebruget Bolettesminde på Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø - efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Ansøger:	Birgitte P. Israelsen Knudsen Edelgundegårdsvej 6 4330 Hvalsø	Myndighed:	Holbæk Kommune Natur, Miljø og Landskab Gl. Skovvej 158 4420 Regstrup
Ejendomsoplysninger:		Kontaktperson	Annemette Ellefsen
Ejendomsnummer	3160025791	Telefon	72 36 80 56
Matrikelnummer	2, Tingerup by, Soderup sogn.	E-mail	landbrug@holb.dk
Bedriftsoplysninger:		Dato	23. marts 2012
Gårdnavn	Bolettesminde	Journalnummer	10/16935 og 11/83050
CVR-nummer	14854843		
CHR-nummer	12354		

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Orbicon på vegne af Holbæk Kommune

Orbicon

Adresse Gasværksvej 4

Postnr 9000 Ålborg

Telefon 99301200

Udarbejdet af: Henrik Maibom

Indholdsfortegnelse

Den samlede godkendelsen består af 4 sammenhængende dele:

0. Et kort resume
1. Selve afgørelsen med klagevejledning
2. De vilkår der er forudsætningerne for godkendelsen
3. Den miljøtekniske redegørelse og de vurderinger der ligger til grund for godkendelsen.

Redegørelsen beskriver landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med godkendelsen. Beskrivelsen af de enkelte afsnit afrundes med kommunens vurderinger af hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår der er stillet for at imødegå påvirkningen.

Indholdsfortegnelse	4
0 Ikke-teknisk resume	6
1 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	7
2 Vilkår	9
2.1 Generelle vilkår	9
2.2 Vilkår vedrørende anlægget.....	9
2.3 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici.....	13
2.4 Vilkår vedrørende bedst tilgængelige teknologi (BAT).....	13
2.5 Vilkår ved ophør af produktion.....	13
3 Godkendelsens forudsætninger – miljøteknisk beskrivelse.....	15
3.1 Baggrund.....	15
3.1.1 Sagsforløb	15
3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold	15
3.2 Husdyrbrugets anlæg.....	16
3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed.....	16
3.2.2 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	16
3.2.3 Produktionens størrelse	19
3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg	19
3.2.5 Gødningsproduktion og -håndtering	20
3.2.6 Ammoniakfordampning	21
3.2.7 Lugt	26
3.2.8 Støv	29
3.2.9 Støjkilder.....	29
3.2.10 Transport	30
3.2.11 Lys.....	32
3.2.12 Fluer og skadedyr.....	32
3.2.13 Såsæd, handelsgødning, kemikalier og pesticider	32
3.2.14 Ressourceforbrug	33
3.2.15 Afledning af spildevand og tagvand	35
3.2.16 Affald	35
3.3 Afsætning af husdyrgødning.....	36
3.4 Uheld og driftsforstyrrelser.....	36
3.5 Egenkontrol	37
3.6 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	38
3.6.1 Management.....	38

3.6.2 Foder	38
3.6.3 Staldindretning	39
3.6.4 Ressourceforbrug	39
3.6.5 Gødningsopbevaring og -behandling	40
3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie.....	41
3.8 Husdyrbrugets ophør.....	41
3.9 Offentliggørelse og høringsvar	41
3.9.1 Offentliggørelse af ansøgning	41
3.9.2 Høring	42
3.9.3 Nabokommune høring.....	44
3.9.4 Offentliggørelse af afgørelse.....	45
3.10 Referenceliste.....	46
Bilag 1: Kørselsruter ved afsætning af gylle og udbringningsarealer.....	48
Bilag 2: Placering af gylleledning	49
Bilag 3: OML-lugtberegninger	50
Bilag 4: Høringsvar fra Lejre Kommune.....	53
Bilag 5: Høringsvar fra 1. offentlighedsfase.....	54
Bilag 6: Høringsvar fra 2. offentlighedsfase - Nabohøring.....	61

0 Ikke-teknisk resume

Beskrivelse af produktionen

Birgitte P. Israelsen Knudsen, ejer af Bolettesminde, Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø, har søgt om at udvide det eksisterende dyrehold på sin ejendom fra 16.000 slagtesvin (30-102 kg), svarende til 410,9 DE til en årlig produktion på 20.000 slagtesvin (30-110 kg), svarende til 593,7 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stald på 3.239 m² fra 2010. Der opføres ikke gødningsopbevaringsanlæg.

Miljøgodkendelsen omfatter kun produktionen, da al gødning afsættes til aftalearealer ved driftsselskabet Lunderød ApS, Edelgrundegårdsvej 6, 4330 Hvalsø.

Miljømæssige konsekvenser

Ansøgningen viser, at udvidelsen overholder det generelle krav (indsendt i 2010) til 25 % reduktion af ammoniakfordampningen. Med denne reduktion vil husdyrbruget ikke komme til at påvirke omgivelserne væsentlig med ammoniak.

Projektet skader ikke bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Lugtgeneberegninger via OML viser, at alle geneafstande er overholdt. Nærmeste enkeltbolig ligger 113 m fra anlægget og genekriteriet er overholdt. Heller ikke for nærmeste omkringboende i samlet bebyggelse og byzone er der risiko for væsentlige gener.

Der er søgt om en gylleledning fra Tingerupvej 49 til Edelgundegårdsvej 6, som vil reducere antallet af transport af gylle gennem landsbyen Tingerup. Et levende hegn til inddækning af det samlede byggeri mod syd, nord og vest, er under etablering. Det levende hegn er vilkårsstillet i miljøgodkendelsen fra 2009.

I projektet er der anvendt bedste tilgængelige teknik (BAT) i et omfang, der er tilstrækkelig til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Der er i forvejen etableret forsøringsanlæg i stalden, samt overdækning på de to gyllebeholdere.

Det er Holbæk Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, hvis de opstillede vilkår overholdes.

1 Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Bolettesminde, matr. 2, Tingerup by, Soderup sogn, beliggende Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø.

Miljøgodkendelsen giver tilladelse til at husdyrholdet på Bolettesminde kan udvides til en årlig produktion på 20.000 slagtesvin (30-110 kg), 5.000 stipladser svarende til 593,7 DE. Vægtintervallet kan variere med 10 % uden at der skal søges om ny godkendelse, så længe den årlige produktion ikke overstiger 593,7 DE og vægt af dyr på stald ikke overstiger 350 ton.

Godkendelsen omfatter udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven.

Godkendelsen gives i henhold til § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (med senere ændringer) (husdyrgodkendelsesloven) med de vilkår som fremgår af godkendelsen, samt reglerne i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Dyreenhederne er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (med senere ændringer) (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter godkendelsesdatoen dvs. den 23. marts 2014.

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrgodkendelsesloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal dog ske efter 8 år. Proceduren for revurdering igangsættes at Holbæk Kommune. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

Klagevejledning

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer, som angivet i §§ 85-87 i husdyrgodkendelsesloven, samt enhver der har en væsentlig individuel interesse i sagen. En klage skal være skriftlig og skal sendes til Holbæk Kommune på landbrug@holb.dk eller til Holbæk Kommune, Natur, Miljø og Landskab, Postboks 89, 4420 Regstrup. Anfør venligst 11/83050. Der er 4 ugers klagefrist fra godkendelsen er offentliggjort. En klage skal være modtaget af Holbæk Kommune senest den 23. april 2012, kl. 15.00. Alle henvendelser bedes anført 11/83050.

Hvis der kommer klager, sender kommunen dem videre til Natur- og Miljøklagenævnet, sammen med godkendelsen og det materiale, som er anvendt ved behandling af sagen. Ansøger vil blive orienteret, hvis der indkommer klager i sagen.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, dvs. ansøger kan udnytte godkendelsen mens klagen behandles, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler ansøger andet.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt ved domstolene senest 6 måneder efter godkendelsen er offentliggjort. Er godkendelsen påklaget, forlænges fristen til 6 måneder efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af sagen.

1.2 Annoncering af ansøgning

Ansøgningen har været i offentlig høring, som blev offentliggjort på kommunens hjemmeside og i lokalaviserne By og Land, Midtsjællands Folkeblad og Jyderupposten den 22. og 23. februar 2011. Annonceringen gav anledning til bemærkninger fra 3 indsigere, der omhandlede lugt fra stalde grundet gærprodukter i foder, gener fra transport gennem landsby ved spild af gylle og transportskader på vejkant, samt ammoniakbelastning af vand- og naturområder.

1.3 Høring

Udkast til godkendelse har været i høring i 6 uger fra den 11. november 2011 til den 23. december 2011. Efter høringsfristens udløb blev kommunen opmærksom på, at der i første høringsrunde var indkommet en anmodning fra en borger, uden for konsekvensområdet, om at få tilsendt høringsudkastet i høring. Derfor fremsendte kommunen høringsudkastet til borgeren den 21. februar og kommunen modtog svar på høringen den 14. marts. 2. høringsrunde gav anledning til 3 bemærkninger.

1.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Godkendelsen annonceres den 26. marts 2012 på kommunes hjemmeside, http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/hoeringer_og_afgoerelser.

Holbæk Kommune, Natur, Miljø og Landskab, den 23. marts 2012.

Annemette Ellefsen
agronom

2 Vilkår

Godkendelsen gives under forudsætning af, at produktion opfylder følgende vilkår. Udover de opsatte vilkår skal produktionen til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.1 Generelle vilkår

1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og ansøgningsmaterialet.
2. Miljøgodkendelsen skal udnyttes senest 2 år efter den er meddelt. Med udnyttet forstås, at indsættelse af besætningen er påbegyndt. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet 2 år efter godkendelsen er meddelt.
3. Ansøger skal senest den 23. marts 2014 (2 år efter godkendelsesdatoen) anmelde dyreholdets størrelse til kommunen. Anmeldelsen sendes til kommunen på adressen landbrug@holb.dk.
4. Al gødning skal afsættes til driftsselskabet Lunderød ApS (cvr.-nr. 31275342), Edelgundegårdsvej 6, 4330 Hvalsø.
5. Godkendelsen og vilkår vedrørende produktionsanlæg skal være kendt af alle ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
6. Da der ikke er sammenfald mellem ejer af anlægget og ejer af besætningen, er det til enhver tid driftslederen af anlægget, der er ansvarlig for at vilkårene for husdyrbruget overholdes.
7. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Holbæk Kommune.

2.2 Vilkår vedrørende anlægget

Landskabelige hensyn

8. Der skal senest 2 måneder fra godkendelsesdatoen udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal følge de anvisninger, der er skrevet i afsnit 3.2.2. Planen skal indsendes til og godkendes af kommunen.
9. Der skal etableres og vedligeholdes en beplantning nord, vest og syd for staldanlægget i hele anlæggets længde. Hegnet skal bestå af lokale blandede arter og i fuldt udvokset tilstand skal hegnets midterste række være mindst 8 meter højt. Beplantningen skal være etableret det førstkommende efterår efter meddelelse af godkendelse.
10. Driftsbygninger, der tages ud af drift, skal holdes i god udvendig vedligeholdsmæssig stand. Vedligeholdes de ikke, kan kommunen pålægge ejer at nedrive og fjerne dem.

Dyreholdets størrelse

11. Husdyrholdet skal være sammensat, som det fremgår af den miljøtekniske redegørelse. Den samlede produktion må ikke overstige 593,7 DE på årsplan.
12. Miljøgodkendelsen omfatter 20.000 slagtesvin (30-110 kg) på 5.000 stipladser svarende til 593,7 DE på godkendelsestidspunktet. Vægtintervallet kan variere med 10 %, uden at der skal søges om ny

godkendelse, så længe den årlige produktion ikke overstiger 593,7 DE og vægt af dyr på stald ikke overstiger 350 ton.

Gyllehåndtering og opbevaring

13. Al pumpning og håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
14. Der skal etableres befæstet areal med afløb til beholder som påfyldningsplads ved alle gyllebeholdere. Hvis der ikke opsættes en stationær pumpe eller anvendes traktorgyllepumpe, kan der ses bort fra dette vilkår.
15. Gyllebeholderne på hhv. 4.000 m³ og 3.000 m³ skal have fast overdækning i form af teltdug.

Ammoniak

16. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltskroget og tankes volumen skal kunne opsamles under tanken uden spild til jord.
17. Via forsuring skal det sikres, at pH i gyllen til enhver tid ligger i et interval fra pH 5,0 – pH 6,0 med en gennemsnitlig pH værdi på 5,5. Korrekt drift af anlægget skal kunne dokumenteres på tilsynsmyndighedens forlangende.
18. Der skal udføres daglig kontrol af forsøringsanlægget (pH-værdier, syreforbrug i det enkelte staldafsnit, restmængde af syre, driftsfejl og alarmer noteres i driftsjournal).
19. Der skal månedligt foretages kontrolmålinger af surhedsgraden i gylletankene, således at der sikres at gyllens pH holdes mellem pH 5,0 og 6,0.
20. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 4 gange årligt, i det første år efter opstart af anlægget. Såfremt anlægget efter det første driftsår har kørt uden problemer og med dokumenteret fuld effekt, kan kontrol- og kalibreringshyppigheden nedsættes efter skriftlig aftale med Holbæk Kommune.
21. Kontrol og kalibrering skal noteres i ejendommens driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at hyppigere kontrol og kalibrering er nødvendig for korrekt funktion/effektivitet af anlægget, kan serviceintervallerne kræves sat op.

Lugt

22. Afkasthøjde for ventilationsluft skal være 6 meter på stald 1 og 12 meter på stald 2.
23. Afkasthastigheden skal være mindst 6,9 m/s på stald 1 og mindst 11,2 m/s på stald 2.
24. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, der sikrer at stier og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent.
25. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
26. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele

påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Støv

27. Hvis der opstår væsentligt støvgener for de omkringboende i forbindelse med kørsel på markvejen til Bolettesminde, som vurderes at være væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der for ansøgers regning skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne for omkringboende.

Støj

28.

Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A):

Mandag-fredag Lørdag	kl. 07.00 - 18.00 kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)
Mandag-fredag Lørdag Søn- og helligdage	kl. 18.00 - 22.00 kl. 14.00 - 22.00 kl. 07.00 - 22.00	45 dB(A)
Mandag-fredag Lørdag Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00 kl. 22.00 - 07.00 kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Transport

29. Transporter med husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i lukket vogn, der forhindrer spild af åbninger, slanger mv. Eventuelt spild af husdyrgødning skal straks opsamles.
30. Transport af gylle til aftalearealerne skal foregå med lukket tankvogn.
31. Transport med husdyrgødning gennem Tingerup, Tølløse, Vester Såby, Kirke Såby og Skimmede må kun ske hverdage i tidsrummet 8.00 til 18.00, såfremt gylle ikke transporteres i lastvogn.

Gylleledning

32. Der kan etableres en gylleledning mellem Tingerupevej 49 til Edelgundegårdsvej 6. I hver ende af pumpeledningen skal der etableres en fortank/pumpebrønd, så der er en klar adskillelse mellem gyllesystemerne på ejendommene. Gylleledningen med fittings m.m. skal være VA-godkendt og etableres af en autoriseret kloakmester. Ledningen skal være godkendt til gyllepumpens maksimale trykniveau.

33. Inden gylleledningen mellem Tingerupvej 49 og Edelgundegårdsvej 6 tages i brug, skal en underskrevet færdigmelding fra en autoriseret kloakmester, inkl. tegninger, indsendes til Holbæk Kommune. Gylleledningen skal trykprøves af en autoriseret kloakmester inden gylleledningen tages i brug.
34. Hvis der opstår mistanke om læk eller utæthed, skal husdyrbruget for egen regning foretage tæthedsprøvning af pumpeledningen.
35. Pumpen skal indrettes med automatisk stop ved trykfald under pumpning af gylle. Der skal indsendes dokumentation for dette fra bygherren.
36. Der skal monteres alarm på de beholdere, der er i direkte forbindelse til pumpeledningen. Alarmsystemet skal kunne registrere overløb og fald af overfladen af beholderen.
37. Hydranter skal være sikret mod påkørsel.
38. Efter udbringning af gylle, skal rørsystemet skylles efter med rent vand. Skyllvand skal udbringes efter de til enhver tid gældende regler om gylle.
39. Ledningsoplysninger om gylleledningen skal indmeldes til i ledningsejerregistret [LER](#).
40. Beredskabsplanen skal indeholde en procedurebeskrivelse for hvorledes uheldet stoppes og begrænses i udbredelse, samt oplysninger om hvem der skal alarmeres og hvornår.

Skadedyr

41. Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således at der ikke er unødigt opformering af fluer og skadedyr.
42. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
43. Konstateres der rotter på ejendommen meddelelse det straks kommunen så bekæmpelse kan iværksættes.

Oplag af diesel, olie, kemikalier etc.

44. Der må ikke på ejendommen forefindes brændstof, handelsgødning, pesticider eller lignende til brug for markdrift.

Energibesparende tiltag

45. Der skal opsættes tidsstyring af lys i alle stalde.
46. Staldmekanik (f.eks. ventilationssystemet) skal renholdes og serviceres regelmæssigt. Rensning og service skal registreres i egenkontrol rapport.
47. Der skal ske månedsvist aflæsning af elforbruget.
48. Hvis el-forbruget ved fremtidige tilsyn viser sig at ligge over 10 % af det beregnede normforbrug, så kan kommunen kræve en redegørelse og en handlingsplan til nedbringelse af forbruget.

Spildevand

49. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Affald

50. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.

2.3 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici

51. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til egenkontrolrapport, gødningsregnskab, slagterifregninger, samt foderforbrug, -planer og -analyser for de foregående 5 år.
52. Ansøger skal føre rapport over egenkontrol, som minimum skal indeholde:
 - Dato for rensning, servicering og udskiftning af staldmekanik, herunder ventilationsanlæg.
 - Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres hver måned.
 - Dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald skal registreres. Registrering gælder som minimum spildolie, kemikalie- og medicinrester.
53. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal opdateres, således at det fremgår af planen, hvordan eventuelle uheld og spild i forbindelse med forsøringsanlægget og gylleledningen håndteres.. Den reviderede beredskabsplan skal fremsendes til kommunen senest den 23. maj 2012.

2.4 Vilkår vedrørende bedst tilgængelige teknologi (BAT)

54. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 11.362 kg P pr. år. "*P ab dyr pr. slagtesvin*" beregnes ud fra følgende ligning: $P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$.
55. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
56. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september 2011 til 15. februar 2013. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.5 Vilkår ved ophør af produktion

57. Ved produktionsophør på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester og gyllebeholdere tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning som er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle m.v., hvis de afmeldes beholderkontrol.

58. Nedlægges produktionen skal alle anlæggets bygninger vedligeholdes udvendigt. Sker det ikke, skal ejer af anlægget nedrive og fjerne bygningerne.

Vær udover ovenstående vilkår særlig opmærksom på følgende generel lovgivning:

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Alt affald skal opbevares og bortskaffes i henhold til Holbæk Kommunes Regulativ for erhvervsaffald. Levering af affald til rette modtager (i henhold til regulativet) skal dokumenteres over for kommune.

3 Godkendelsens forudsætninger – miljøteknisk beskrivelse

3.1 Baggrund

3.1.1 Sagsforløb

Birgitte P. Israelsen Knudsen har via sin konsulent i Patriotisk Selskab indsendt en ansøgning den 18. marts 2010 via husdyrgodkendelse.dk. Der søges om en udvidelse af produktionen af slagtesvin fra 410,9 DE til 593,7 DE.

Der er tidligere (23. oktober 2009) givet en § 12, stk. 2-miljøgodkendelse til en udvidelse fra 7.700 slagtesvin til 16.000 slagtesvin (30-102 kg).

Husdyrbrug kan i løbet af en årrække foretage flere udvidelser med få års mellemrum, hvor de enkelte udvidelser isoleret set ikke giver en væsentlig påvirkning af miljøet, men hvor merbelastningen af udvidelserne samlet set vil kunne give en væsentlig påvirkning af miljøet. Da der efter 1. januar 2007 allerede er meddelt en godkendelse til dyreholdet, skal der foretages en samlet vurdering af miljøpåvirkningen for de to udvidelser. Denne såkaldte antisalamimetode er et krav iht. husdyrgodkendelseslovens § 26, stk. 2, og dækker en 8 års periode bagud i forhold til seneste meddelte godkendelse. Der skal dog kun vurderes fra 1. januar 2007 og frem. I den konkrete udvidelsessag har det betydning for beregningen af merdeposition af ammoniak til tør natur.

Holbæk Kommune offentliggjorde ansøgningsmaterialet i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 55 stk. 2 – 4 i perioden den 22. februar 2010 til den 15. marts 2011. Ansøgningen var annonceret i ugeavisen By og Land og på kommunens hjemmeside. Der er indkommet 3 høringssvar. Se høringssvar i bilag 5.

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev sendt i høring i perioden 11. november til 23. december hos ansøger, ansøgers konsulent, beboere indenfor konsekvensrådet, samt de, der har anmodet om udkastet. Efter høringsfristens udløb blev kommunen opmærksom på, at der i første høringsrunde var indkommet en anmodning fra en borger, uden for konsekvensrådet, om at få tilsendt høringsudkastet i høring. Derfor fremsendte kommunen høringsudkastet til borgeren den 21. februar og kommunen modtog svar på høringen den 14. marts.

Der er indkommet 3 høringssvar. Høringssvarene er, hvor kommunen har fundet det relevant, indarbejdet i godkendelsen. Se høringssvar og kommunens bemærkninger hertil i afsnit 3.9 og bilag 6.

Afgørelsen:

Holbæk Kommune har 23. marts 2012 meddelt miljøgodkendelse.

3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Ejer af Bolettesminde er Birgitte P. Israelsen Knudsen, Edelgundegårdsvej 6, 4330 Hvalsø.

Produktionen på Bolettesminde, Tingerupvej 49 drives under CVR-nummer: 14854843 og er registreret på Tølløsevej 43 for anpartsselskabet Tingerup Diplom ApS. Besætningen på Bolettesminde er i det centrale husdyrregister (CHR) opført med nummeret: 12354. Skjoldnæsvej 285 (CHR 93841) og fra Udstrupvej 44 (CHR 29543) leverer pt. smågrisene til Bolettesminde.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. Da ejer af ejendommen og ansvarlig for produktion ikke er samme person, har kommunen vurderet at Peter Kjær Knudsen er den ansvarlige for, at bedriften til enhver tid lever op til miljøgodkendelsen og de tilhørende vilkår. Hvis kommunen finder det nødvendigt at indskærpe eller på anden måde håndhæve godkendelsen og vilkår, vil de blive udstedt til Peter Kjær Knudsen.

Såfremt drifts- eller ejerforhold ændres i godkendelsesperioden, er der stillet vilkår om, at det meddeles Holbæk Kommune. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om det kan give anledning til at ændre vilkår eller udarbejde tillæg til godkendelsen.

3.2 Husdyrbrugets anlæg

3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Bolettesminde ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, er Bukkerupvej 113. Beboelsen på adressen ligger ca. 194 meter vest for det nærmeste staldhjørne. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Tingerup ca. 869 meter sydøst for anlægget. Nærmeste byzone er planrammen for Stestrup skole og fritidsgård, der ligger 1.955 m sydvest for anlægget. Der er ingen fremtidige byzone- eller sommerhusområder indenfor 300 meter fra anlægget.

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven til vej, skel, sø m.m. fremgår ikke af tabel 1, da udvidelsen finder sted i lovligt etableret og eksisterende stald.

Tabel 1. Generelle afstandskrav - jf. § 6 i husdyrgodkendelsesloven - samt konkrete afstande fra husdyrproduktionsanlæg.

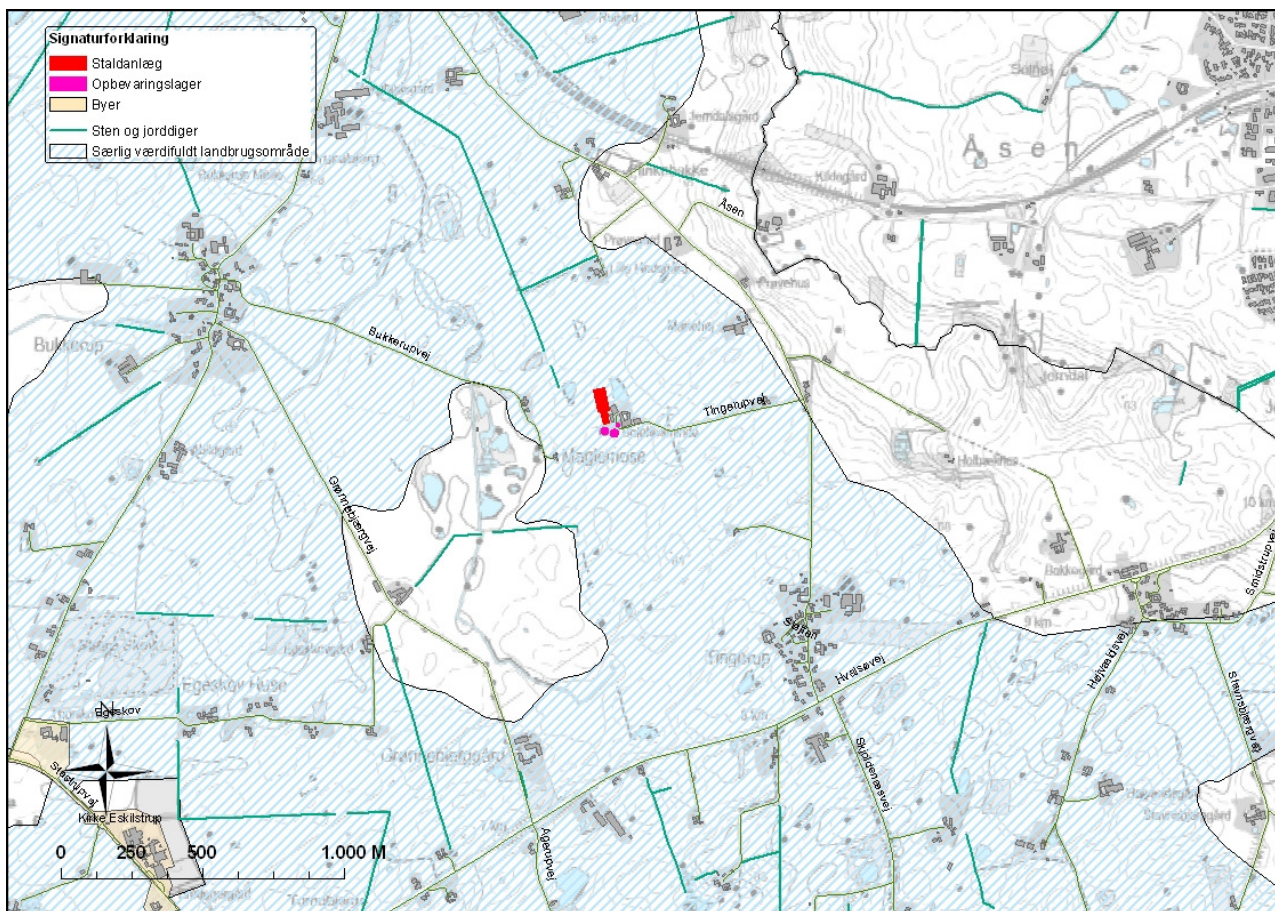
	Generelle afstandskrav, meter	Konkret afstand, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	> 300
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	> 300
Nabobeboelse	50	194

Kommunes vurdering

Kommunen konstaterer at ejendommen overholder de generelle afstandskrav jævnfør tabel 1.

3.2.2 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Anlægget omfatter samtlige driftsbygninger og beholdere til opbevaring af husdyrgødning. Anlægget er beliggende i et område, der i kommuneplan er udlagt som jordbrugsområde. Jordbrugsområder er primært forbeholdt til jordbrugserhverv. Bolettesminde ligger også i udpegningen ”særligt værdifuldt landbrugsområde”, der landskabsmæssigt er den mest robuste områdetype i det åbne land og hvor det tilstræbes, at antallet af restriktioner for jordbrugserhvervet så vidt muligt begrænses. Se figur 1:

Figur 1: Anlæggets beliggenhed i forhold til udvalgte udpegninger i ”Holbæk Kommuneplan 2007-18”

Anlægget er beliggende udenfor bygge- og beskyttelseslinjer. Den nye slagtesvinestald er bygget ca. 100 meter sydøst for et beskyttet jord-/stendige og udenfor kirkeomgivelser. Landsbyen Tingerup ca. 850 meter mod sydøst er registreret som kulturmiljø. Endelig ligger anlægget ikke i område med rekreative interesser, skovrejsningsområde eller områder med særlige landskabelig eller geologisk værdi.

Bolettesminde ligger for enden af en privat fællesvej, 550 m fra Tingerupvej. Produktionsanlægget er placeret i forbindelse med stuehuset og øvrige driftsbygninger. De to gyllebeholdere er placeret syd for staldanlægget i umiddelbar tilknytning hertil. Anlægget fremtræder samlet og forholdsvis kompakt, om end det med sin størrelse er forholdsvis dominerende i landskabet. Den nye staldbygning vil være delvist skjult mod syd af den eksisterende staldbygning og mod øst af naturområdet lige øst for bygningen. Nye bygninger er opført i samme materialer som de eksisterende bygninger med gule ydervægge og gråt tag. Den nye kornsilo er 15 m høj og 15,75 m i diameter og udført i galvaniseret stål. Inden for en kort årrække bliver siloen mat. Gyllebeholdere er af betonelementer. Teltoverdækning af begge beholdere (3.000 m³ og 4.000 m³) er grå. Anlæggets beliggenhed ses på figur 1.

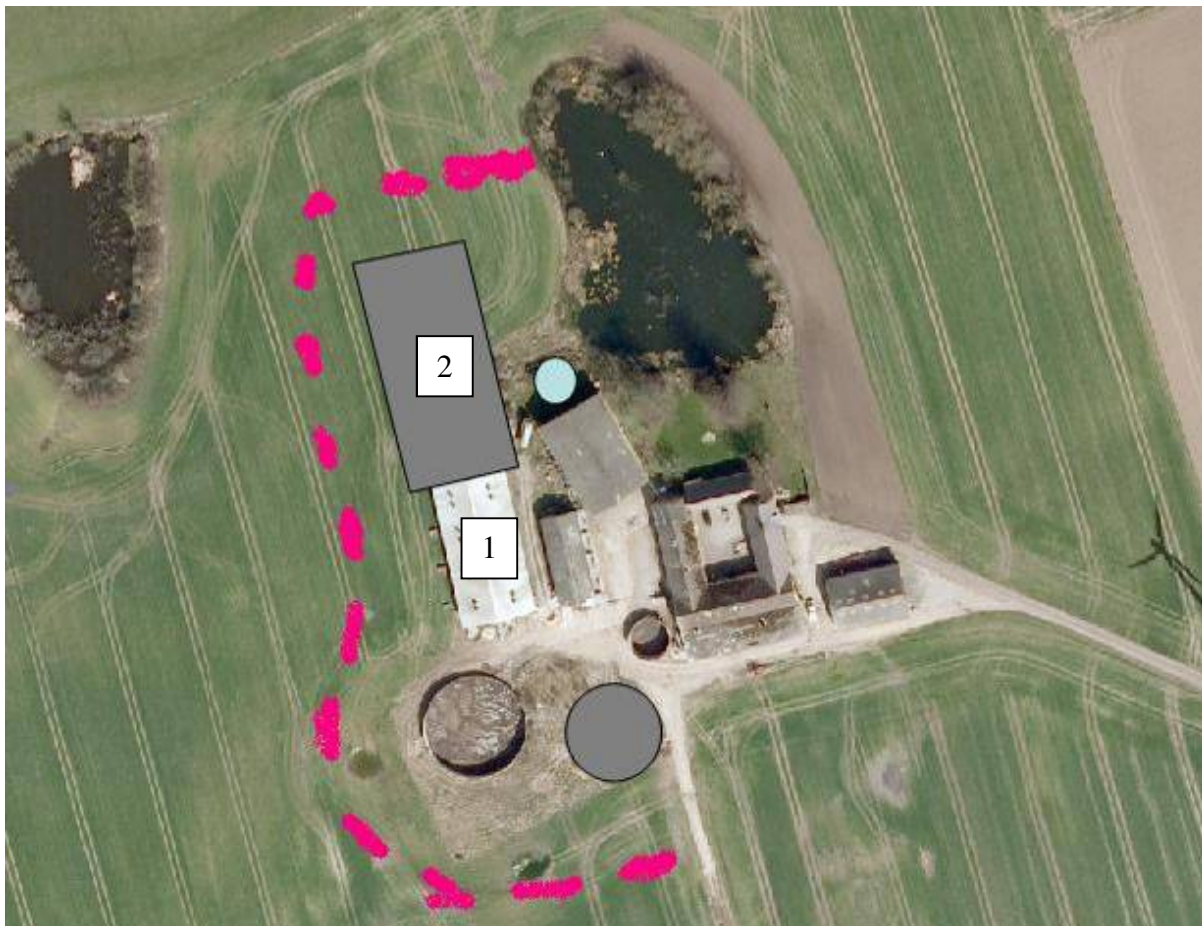
Med beplantningsplanen er det primære sigte at bryde indsigten til bygningsmassen fra nord, vest og syd. Planen skal senest 2 måneder efter godkendelsesdatoen indsendes til og godkendes af kommunen. Beplantningen skal være etableret senest det førstkommande efterår efter meddelelse af godkendelse.

Som illustreret på figur 2 skal der plantes en afskærmende beplantning nord, vest og syd for anlægget.

Beplantningen nord for kornsiloen og den nordlige gavl skal være tæt, så indtrykket af kornsiloen fra nord med tiden dæmpes. Beplantningen mod syd og vest skal ikke være tæt og fuldstændigt sammenhængende

med det for øje, at træerne kommer til at fremstå enkeltstående. Træerne i beplantningsbæltet skal have en højde på minimum 8 meter, når de er udvoksede. Træer og buske skal plantes så den horisontale linje, som levende hegn normalt giver, brydes. De skal ligeledes plantes på strategiske steder for at give harmonisk oplevelse af anlægget som helhed.

Træer og buske skal bestå af hjemmehørende og egnskarakteristiske arter. På hjemmesiden www.plantevalg.dk kan man få hjælp til at finde hjemmehørende træer og buske som er velegnede til læhegn og lign.

Figur 2. Placering af afskærmende beplantning.

Der er endvidere stillet vilkår om at stald- og øvrige driftsbygninger, der i forbindelse med udvidelsen, tages ud af drift, holdes i god vedligeholdsmæssig stand eller alternativt kan ejer pålægges at nedrive og fjerne dem. Med udgangspunkt i de opsatte vilkår og anlæggets beliggenhed, vurderer kommunen, at der ikke er uoverensstemmelse mellem udvidelsen og områdets landskabelige værdier. Stald og opbevaringsanlæg overholder afstandskrav fastsat i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Med beplantningsplanen er det primær sigte at bryde indsigten til bygningsmassen fra nord, vest og syd. Planen skal senest 2 måneder efter godkendelsesdatoen indsendes til og godkendes af kommunen. Beplantningen skal være etableret senest det førstkommande efterår efter meddelelse af godkendelse.

Som illustreret på figur 2 skal der plantes en afskærmende beplantning nord, vest og syd for anlægget.

Beplantningen nord for kornsiloen og den nordlige gavl skal være tæt, så indtrykket af kornsiloen fra nord med tiden dæmpes. Beplantningen mod syd og vest skal ikke være tæt og fuldstændigt sammenhængende med det for øje, at træerne kommer til at fremstå enkeltstående. Træerne i beplantningsbæltet skal have en

højde på minimum 8 meter, når de er udvoksede. Træer og buske skal plantes så den horisontale linje, som levende hegn normalt giver, brydes. De skal ligeledes plantes på strategiske steder for at give harmonisk oplevelse af anlægget som helhed.

Kommunes samlede vurdering

For at udjævne bygningers og forhøjede afkasts påvirkning af landskabet, er der stillet vilkår om at der etableres en skærmende beplantning. Vilkår om beplantningen er primært stillet for at bryde bygningsfladen når den betragtes fra nord, vest og syd. Kommunen stiller vilkår om at der senest 2 måneder fra godkendelsesdato skal være udarbejdet en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal indsendes og godkendes af kommunen.

Afkasthøjden er henholdsvis 6 og 12 meter over terræn, derfor stilles vilkår om at træernes højde skal være minimum 8 meter høje, når de er udvokset, for at udjævne de afkasts påvirkning af landskabet.

Med udgangspunkt i ovenstående anses projektet ikke at være i uoverensstemmelse med områdets landskabelige værdier.

3.2.3 Produktionens størrelse

Dyreholdets sammensætning og fordeling af dyr i de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 2. Staldenes placering er vist på figur 1.

Tabel 2 Besætningssammensætning og fordeling af dyr i de enkelte stalde i nudrift og ansøgt drift. Bygnings nr. referer til situationsplanen i figur 1.

Staldafsnit nr.	Dyretype og vægtinterval	Stipladser	Nudrift		Ansøgt	
			Antal produceret	DE	Antal produceret	DE
1	Slagtesvin	1.000	4.000 (30-102 kg)	102,7	4.000 (30-110 kg)	118,7
2	Slagtesvin	3.000 nudrift/ 4.000 ansøgt	12.000 (30-102 kg)	308,2	16.000 (30-110 kg)	474,9
I alt		4.000 nudrift 5.000 ansøgt	16.000	410,9	20.000	593,7

Ejendommen er godkendt til 16.000 slagtesvin (30-102 kg) på 4.000 stipladser svarende til 410,9 DE. Når det ansøgte projekt er gennemført, vil besætningen være på 20.000 slagtesvin (30-110 kg) på 5.000 stipladser svarende til i alt 593,7 DE.

Kommunens vurdering

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om dyrehold og staldtyper som fremgår af tabel 2 og vilkåret. Miljøpåvirkningen afhænger af dyresammensætning og fordeling på staldtype. For svinebrug kan der være en vis variation af vægten hos slagtesvin. Det er indeholdt i godkendelsen, at sammensætningen af besætningen kan variere. Inden for det ansøgte vægtinterval (30-110 kg) tillades afvigelser i vægten på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overstiger 593,7 DE og den samlede vægt af dyr på stald ikke overstiger 350 ton (5.000 stipladser á 70 kg dyr i gennemsnit).

3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg

Udvidelsen af dyreholdet sker inden for rammerne af de eksisterende bygninger. Der vil derfor være det samme staldsystem, når slagtesvineproduktionen udvides.

Der er ikke tagrende på, og tagvand nedsives i faskiner. Der afledes således ikke vand fra anlægget til recipient.

En oversigt over ejendommens eksisterende stalde fremgår af nedenstående tabel 3 samt figur 2.

Tabel 3. Oversigt over bygninger. Bygnings nr. referer til situationsplanen i figur 2.

Bygning nr.	Anvendelse	Byggeår/ Tiltag i forbindelse med udvidelsen	Størrelse i m ²	Gulvprofil	Ventilation
1	Slagtesvinestald	1998/ændres ikke	917	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Undertryk med diffus indsugning
2	Slagtesvinestald	2010/ændres ikke	3.239	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Undertryk med diffus indsugning

I afsnit 3.6 har kommunen foretaget en vurdering af staldindretningen, samt opbevaringsanlæg i forhold til BAT.

Der er afløb fra begge stalde til gyllebeholderne.

Der forefindes ingen vaskeplads på Tingerupvej 49 og der bliver ikke vasket udendørs på adressen.

Ventilationssystem.

Begge stalde har undertryksventilation med diffus indsugning.

Lager til husdyrgødning

Tabel 4. Oversigt over anlæg til lager af husdyrgødning.

Anlægs nr.	Anvendelse	Byggeår	m ² /m ³	Beholderkontrol	Overdækning
3	Syreblendebeholder	2010	00/25	2020	Fast overdækning
4	Gyllebeholder	1999	750/3.000	2009	Telt overdækning
5	Gyllebeholder	2010	1.000/4.000	2020	Telt overdækning
	Gyllekanaler	1998/2010	1.500		

I december 2010 blev der opført en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med en diameter på 35,7 meter. Beholderen er 4 meter dyb og er delvist nedgravet, således at den er 2 meter over terræn.

Foderopbevaring og anlæg.

Ejendommen har eget indendørs vådfoderanlæg.

Rengøring

Imellem hvert hold bliver staldene sat i blød og efterfølgende vasket med højtryksrensning samt afslutningsvis desinficeret.

Kommunes samlede vurdering af husdyrbrugets bygningsanlæg

Kommunens vurderer, at der ikke skal stilles vilkår vedr. bygningsanlæg.

3.2.5 Gødningsproduktion og -håndtering

Fra den ansøgte produktion er den årlige gødningsproduktion opgjort i tabel 5. Husdyrbrugets anlæg til lager af husdyrgødning og de enkelte anlægs kapacitet fremgår af tabel 4.

Tabel 5. Den årlige husdyrgødningsproduktion i ansøgt drift samt modtaget og afsat husdyrgødning

Gødningstype	Gødningsmængde		DE
	Tons pr. år	m ³ pr. år	
Gylle	9.464	9.464	593,7
Afsat gylle	9.464	9.464	593,7
I alt til rådighed	0	0	0

Husdyrbrugets samlede opbevaringskapacitet er efter udvidelsen 8.525 m³. Gødningsproduktionen fra den ansøgte besætning er beregnet til 9.464 m³ årligt jf. ovenstående tabel. Ejendommens samlede opbevaringskapacitet af gylle m.v. er på den baggrund beregnet til 10,8 måneder.

Kommunes vurdering

Ifølge § 6 i Gødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes ejendommens opbevaringskapacitet på 10,8 måneder at være tilstrækkelig.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler og vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

3.2.6 Ammoniakfordampning

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåret ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager samt fra udbringningsarealerne. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om en generel reduktion af tabet af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg, hvis nybyggede og renoverede staldanlæg eller nye produktioner indgår i godkendelsen. Niveaulet for reduktionskravet fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet. Reduktionskravet i 2010 på 25 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/06 som udgangspunkt.

Hvis der inden for 1000 m fra anlægget ligger naturområder omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven, stilles der i loven et krav til den maksimale mer-afsætning af ammoniak til disse naturområder. Disse krav er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3. Kommunen skal endvidere sikre sig, at der ikke sker en påvirkning af omgivelserne, jf. § 19 i loven og kommunen skal tage hensyn til beskyttelse af naturområder, jf. § 23 i loven. Hvis kommunen vurderer, at et naturområde vil blive påvirket væsentligt, kan kommunen stille skærpede vilkår efter lovens § 29. Kriterierne for fastsættelse af skærpede fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 4.

I forbindelse med udarbejdelse af godkendelsen skal kommunen foretage en konkret vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen (Bek. nr. 408 af 01/05/2007 om udpejning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter). I henhold til § 7 i habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse eller godkendelse til projekter, der i sig selv eller sammen med andre kan skade et Natura 2000 område. Der kan stilles yderligere vilkår ud over husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau, så det sikres, at et Natura 2000-område ikke påvirkes væsentligt.

Der kan endvidere foreligge fredninger i eller nær ved det ansøgte anlæg, hvor det skal vurderes om fredningsbestemmelserne bliver overholdt, hvis der sker en væsentlig negativ påvirkning med ammoniak af området.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Ammoniaktab fra husdyrbruget

Det generelle krav om 25 % reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager, er opfyldt ved at:

- Der er etableret gylleforsuring i begge svinestalde.
- De to gyllebeholdere overdækkes.

I forhold til referencestaldsystemet, som er drænet gulv med gyllekumme under hele gulvoverfladen, forventes stalde med delvist spaltegulv og gylleforsuring, at kunne reducere ammoniakfordampningen med 68 % i forhold til referencesystemet.

Den samlede emission af ammoniak vil efter udvidelsen være på 3.557 kg N/år (beregnet i det digitale ansøgningssystem). I nudriften er ammoniakfordampningen 2.657 kg N/år. Meremissionen vil udgøre 900 kg N/år. I forhold til at opfylde kravet om 25 % reduktion er kravet overopfyldt med 5.561 kg N/år.

Med baggrund i vilkårene om gylleforsuring og fast overdækning er det ikke fundet relevant at stille yderligere krav til at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget.

Ifølge DMU's seneste opgørelse fra 2009 er baggrundsbelastningen med atmosfærisk kvælstof i Holbæk Kommune 12,4 kg N/ha/år.

Som beskrevet i afsnit 3.1.3 skal der foretages en samlet vurdering af alle ændringer siden 1. januar 2007. Det vil sige, at merafsætningen af ammoniak i naturområderne i det følgende er beregnet med udgangspunkt i nudriften forud for den foregående miljøgodkendelse meddelt den 23. oktober 2009.

Natura 2000

Staldanlæg og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 meter fra det nærmeste Natura 2000 område. Det nærmeste Natura 2000-område er et habitatområde (EF-habitat nr. 129: Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø - udpegningsgrundlaget for området ses af bilag 1). Området ligger ca. 2800 meter øst for staldanlægget og opbevaringslagre.

Den samlede afsætning af ammoniak fra anlægget er til området beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Ud fra beregningerne og vurdering af habitatområdets udpegningsgrundlag er det kommunens vurdering, at produktionen og udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller udpegningsgrundlaget. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil forhindre, at natur- og målene efter miljømålsloven kan sikres eller genoprettes i det pågældende område, når vand- og Natura 2000 planerne foreligger. Eftersom kommunen vurderer, at der ikke er risiko for en væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet, er der ikke foretaget en egentlig konsekvensvurdering af afsætningen af atmosfærisk kvælstof til området.

§ 7-beskyttet natur (§ 7 i husdyrgodkendelsesloven)

Staldanlæg og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 meter fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Nærmeste § 7 område ligger ca. 5 km øst for anlægget. Eftersom anlægget ligger mere end 4 km væk fra § 7 området kan afsætningen af atmosfærisk kvælstof til området ikke beregnes. Da området ligger næsten dobbelt så langt væk som førnævnte Natura 2000 område, konkluderes det, at afsætningen fra anlægget ikke er målbar.

Bilag IV-arter

En stor del af de bilag IV arter, der findes i kommunen findes primært i eller nær de våde naturtyper.

Kommunen har ikke kendskab til, at der i naturområderne inden for en afstand af 1000 meter fra anlægget findes bilag IV arter. Ved besigtigelse af områderne den 12. maj 2009, blev der ikke fundet bilag IV-arter. En stor del af de arter der findes i kommunen findes primært i eller nær de våde naturtyper – derfor kan det ikke udelukkes, at de findes i de besigtigede områder. Det er imidlertid kommunens vurdering, at skulle der nær anlægget eller udbringningsarealet være våd natur, hvor der lever bilag IV arter, vil udvidelsen ikke have nogen væsentlig indvirkning herpå. Hvis der i søerne og vandhullerne findes bilag IV-arter, ex. Spidssnudet Frø eller Løgfrø, er det vurderingen, at kvælstofafsætningen fra produktionen ikke vil have en direkte påvirkning på arterne.

§ 3-beskyttet natur (§ 3 i naturbeskyttelsesloven)

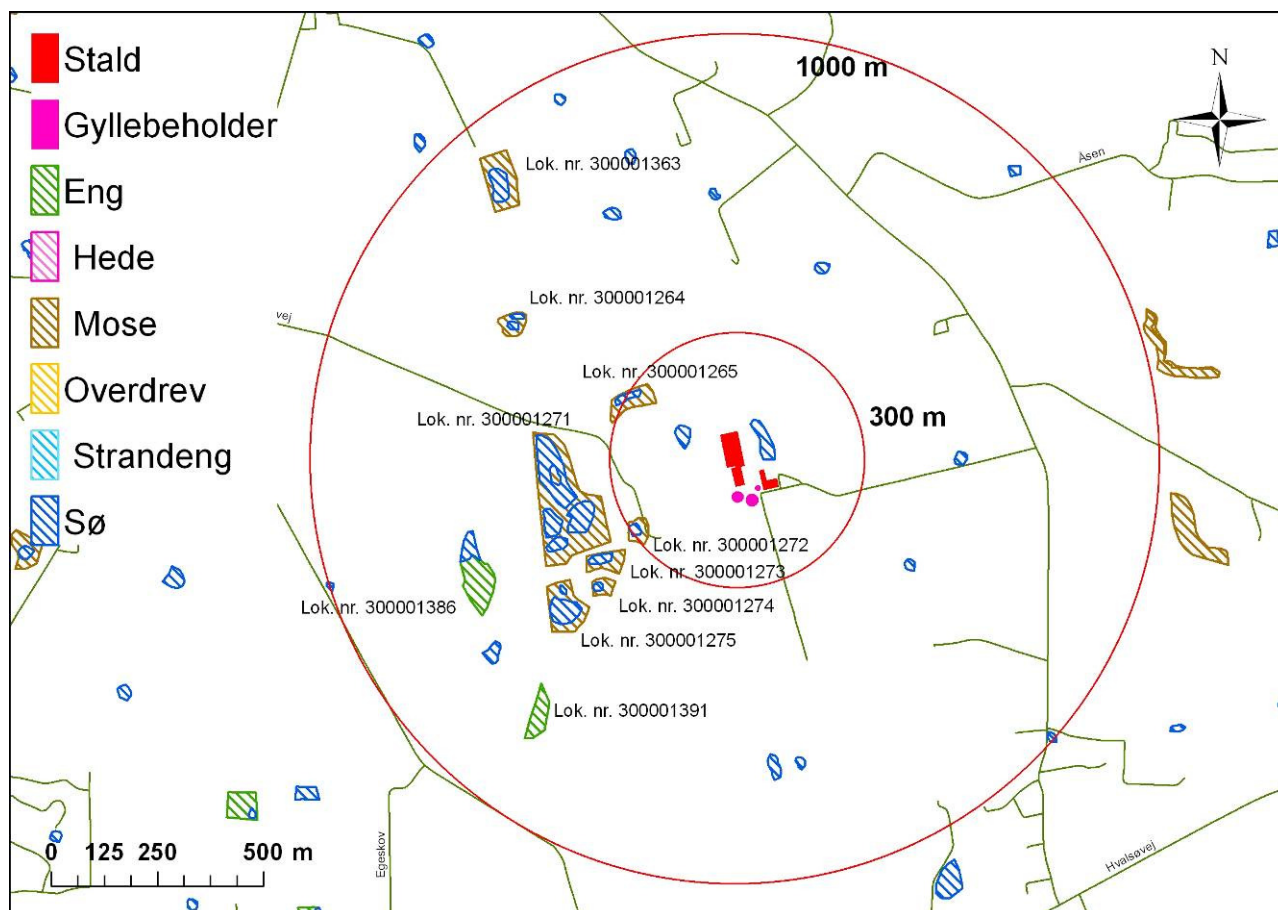
Inden for en radius af 1000 m ligger en række naturområder (søer, vandhuller, moser og enge), der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Vest for anlægget ligger der i mellem græsmarker et konglomerat af søer, moser og enge.

Kommunen har i maj 2009 i forbindelse med udarbejdelsen af den foregående miljøgodkendelse besigtiget en række lokaliteter, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ingen af naturtyperne er habitatnaturtyper eller en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000 område.

Nedenfor har kommunen endvidere beregnet og vurderet produktionens samlede deposition på § 3 områder i nærheden af anlægget.

Inden for en radius af 1000 m findes ingen klarvandede kvælstofbegrænsede søer. Søerne er derimod fosforbegrænsede og er derfor ikke følsomme overfor deposition af atmosfærisk kvælstof.

Inden for en radius af 300 m ligger to mindre moser, der omkranser hver sin sø. De ligger ca. 240 meter nordvest og ca. 280 meter sydvest fra centrum af anlægget.

Figur 3. Anlægget beliggenhed i forhold til § 3-beskyttede naturtyper (naturbeskyttelsesloven).

I afstand på 300 m vest for anlægget er merdepositionen reduceret med ca. 1 kg, den totale deposition fra anlægget er her beregnet til 1,53 kg N/ha. Ansøgningssystemet eller regnearket giver ikke mulighed for at foretage beregninger på ammoniakdepositionen i en afstand på mindre end 300 m fra anlægget. Derfor er der foretaget en linær korrelation i forbindelse med vurderingen af om tålegrænserne for naturtyperne er overskredet.

Der er foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdepositionen til en lang række af lokaliteterne ved gennemførelse af projektet.

Gennemgang af § 3-områderne – se placering på figur 3

Mose og sø (lok. nr. 300001265) ligger ca. 240 meter nordvest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning er 3,2 kg N/ha/år og merafsætningen er 1,2 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Mose og sø (lok. nr. 300001272) ligger ca. 280 meter sydvest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning beregnes til 1,7 kg N/ha/år og merafsætningen er 0,2 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Mose og sø (lok. nr. 300001271) ligger ca. 320 meter vest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning er 1,6 kg N/ha/år og merafsætningen er 0,1 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Mose og sø (lok. nr. 300001273) ligger ca. 350 meter sydvest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning er 1,0 kg N/ha/år og merafsætningen er 0,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven

Eng (lok. nr. 300001391) ligger ca. 700 meter sydvest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning er 0,2 kg N/ha/år og merafsætningen er 0,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven

Mose og sø (lok. nr. 300001264) ligger ca. 550 meter nordvest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning er 0,6 kg N/ha/år og merafsætningen er 0,1 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Mose og sø (lok. nr. 300001363) ligger ca. 750 meter nordvest for anlægget. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen ”mesotrof lavmose”. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25-30 kg N/ha/år. Den totale afsætning er 0,3 kg N/ha/år og merafsætningen er 0,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 12,4 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at naturområdet ikke skal afkaste bufferzone. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil medføre en tilstandsændring, der kræver dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Lok. nr. 300001386 er på miljøportalen registreret som eng. Dette er en fejlregistrering. Lokaliteten er en sø.

§ 3-beskyttede søer:

Inden for en radius af 1000 m findes ingen klarvandede kvælstofbegrænsede søer. Søerne er derimod fosforbegrænsede og er derfor ikke særligt følsomme overfor deposition af atmosfærisk kvælstof. Det vurderes, at tilstanden af søerne ikke vil blive ændret som følge af udvidelsen. Det vurderes endvidere, at søerne ikke er omfattede af bufferzonereglene (§ 7).

Konklusion på ammoniakemissionen

Ud fra ovenstående gennemgang vurderes det, at der ikke er naturområder, der ikke beskyttes tilstrækkeligt af de fastsatte vilkår og det generelle beskyttelsesniveau for ammoniak. Der kræves heller ikke dispensation til naturbeskyttelseslovens § 3, da det er vurderet, at udvidelsen ikke medfører negative tilstandsændringer i nogen af § 3-områderne. Til grund for vurderingen ligger, at kvælstofafsætningen fra produktionen ikke vil have en direkte negativ påvirkning på områderne, da ammoniakemissionen fra anlægget i det ansøgte projekt falde i forhold til ammoniakemissionen i nudriften.

Naturperler

Naturperler er særligt værdifulde og svært tilgængelige græs- og naturarealer, der er beliggende indenfor SFL-områder. Naturperler er udpeget af Direktoratet for Fødevare Erhverv i henhold til § 12 i Bekendtgørelse nr. 140 af 10. marts 2005 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.

Der er mere end 4.000 m til nærmeste naturperle.

Der er ikke foretaget en beregning på den ammoniakafsætning til området, da afstanden til området betyder, at der ikke med tilstrækkelig sikkerhed kan beregnes en afsætning.

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af nogen udpegede naturperler.

Naturskov

Der findes ikke skov i Holbæk Kommune, som kan karakteriseres som egentlig naturskov.

Fredninger

Nærmeste fredning ligger ca. 1,3 km nordøst fra staldanlæg og opbevaringslager. Fredningen vedrører Sonnerupgård (036224.00 af 12-02-1996). Formålet med fredningen er ”at bevare det værdifulde og karakteristiske landskab, som nu findes og væsentligt er bestemt af: Store og ubrudte marker. Mindre skovbevoksninger, trægrupper og enkeltstående træer samt skovbryn”. Formålet med fredningen omhandler ikke naturbeskyttelses interesser.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af de fredede område.

3.2.7 Lugt

Lugtemissionen fra husdyrbrug stammer primært fra produktionsanlæggene. I Husdyrgodkendelsesloven findes i §§ 6 og 8 en række afstandskrav i relation til placering af stalde, møddinger m.v. Mange forhold kan influere på lugtemission fra produktionsanlæg, herunder f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgraden, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystemet samt hygiejnen i stalden.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opsat 3 genekriterier i forhold til lugtemission fra husdyrproduktionens anlæg. I ansøgningsystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed mv.

Reduktion af geneafstanden sker, hvis husdyrbruget ligger nord (300-60 gr.) for nærmeste omkringboende eller forhøjes i modsat fald, jf. Miljøministeriets lugtvejledning 2006. Geneafstanden forøges hvis der inden for 300 m fra byzone eller beboelse i samlet bebyggelse er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug med mere end 75 DE inden for 100 m fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne den kumulative effekt, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

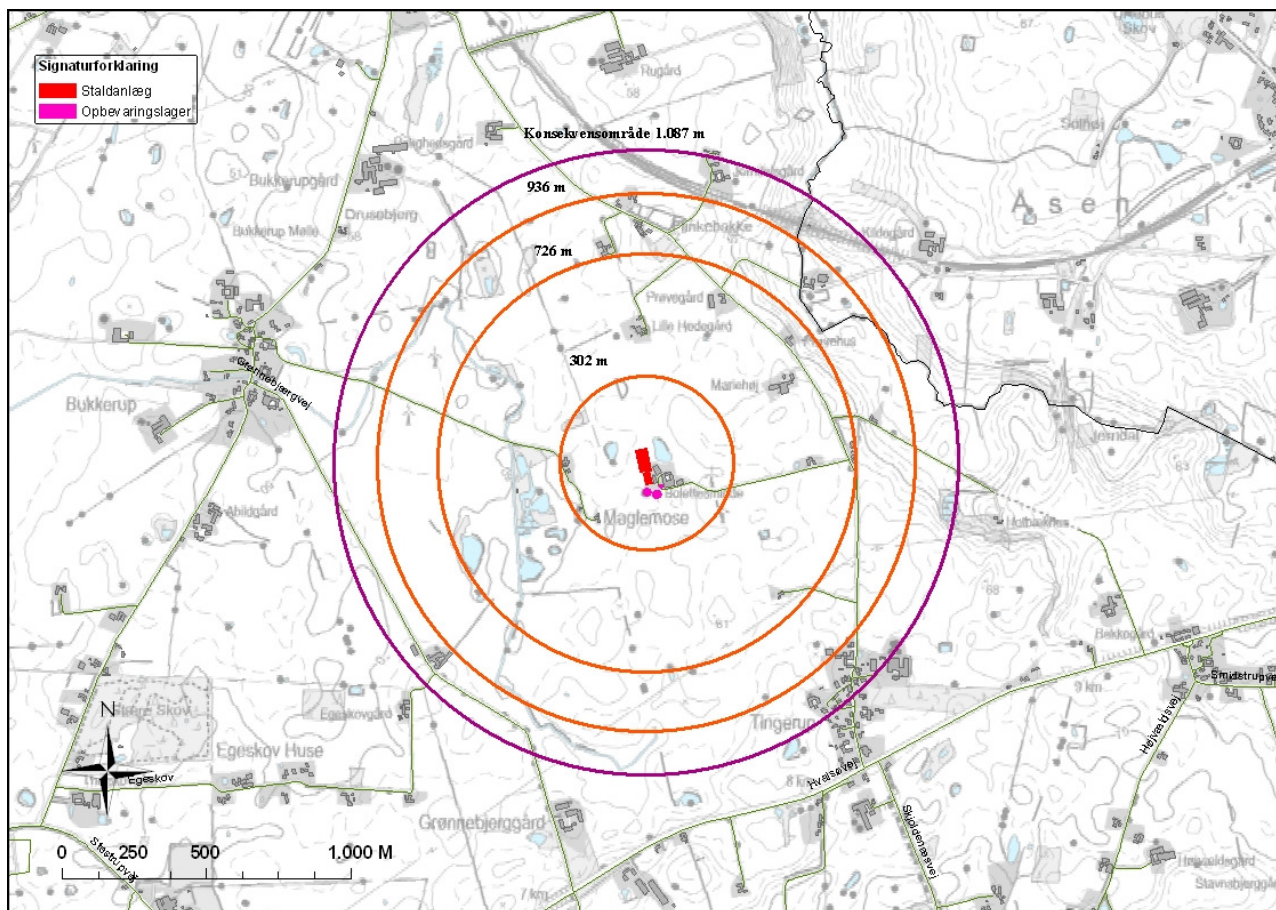
Udgangspunktet for beregningerne er den maksimale staldbelægning på 5.000 slagtesvin med en gennemsnit vægt på 70 kg. Det vil sige at den maksimale staldbelægning må være 350 ton kg i kontinuerligt drift.

På tabel 6 ses IT-ansøgningssystemets beregnede geneafstande samt den faktiske afstand for produktionen på Bolettesminde til de 3 geneområder.

Tabel 6. Beregnede og målte geneafstande til beboelsesområder

Beboelsesområder	Beregnete geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Geneområde I: Byzone og sommerhusområde	936	1.955
Geneområde II: Samlet bebyggelse i landzone	726	869
Geneområde III: Enkeltbeboelse i landzone	302	194

Konsekvensområdet er i henhold til FMK-modellen beregnet til 1.087 meter. Konsekvensområdet er et område, der er større end geneafstanden. Uden for konsekvensområdet kan lugt kun undtagelsesvis være registrerbar.

Figur 4: Beregnede geneafstande med konsekvensområde.

Da genekriteriet for enkeltbolig ikke er overholdt, har ansøger benyttet sig af sin ret til at indgive en OML-beregning.

Lugtemissionen [LE/s] er i denne sag beregnet til 52.500 LE/s. Konsekvensområdet er på den baggrund beregnet til en radius på 1.087 meter fra anlægget. Geneafstande og konsekvensområde fremgår af figur 4.

Kommunens vurdering

Ansøger har i den forbindelse lavet en egentlig spredningsberegning (OML-beregning) se bilag 3, der i visse tilfælde kan erstatte beregningen foretaget i ansøgningssystemet. I OML-beregningen kan der blandt andet tages højde for at lugten fra stald 2 afkastes 12 meter over terrænet og 3 meter over tagryg. Denne beregning viser, at lugtgenekriteriet ved nærmeste enkelt bolig overholdes. Der beregnes et lugtbidrag på 14 OU/m³ ved Bukkerupvej 113 mod et lovkrav om maksimalt 15 OU/m³. Bukkerupvej 113 er ikke noteret med landbrugspligt og er ikke ejet af ansøger.

OML beregninger er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

- maksimalt 350 ton svin på stald
- at der etableres et læhegn vest for staldanlægget
- en afkasthøjde på 6 meter på stald 1 og 12 meter på stald 2
- en afkasthastighed på 6,9 m/s på stald 1 og 11,6 m/s på stald 2

Disse forudsætninger formuleres i specifikke vilkår, der skal sikre at forudsætningerne for beregningen også kan overholdes i praksis. Da vægt af dyr på stald allerede er vilkårsfastsat, stilles vilkår om læhegn, afkasthøjder og afkasthastighed.

Med udgangspunkt i OML beregning og skærpede vilkår vurderer kommunen genekriterierne overholdes.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Holbæk Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Kommunen har ikke kunne finde grundlag for, at gær-ingredienser i vådfoder skulle bidrage til større lugtgener fra staldene, hvorfor lugten udregnes og reguleres som vejledt i Miljøstyrelsens digitale vejledning. Kommunen bemærker separat herom, da der er i nærværende sag er indgivet hørings svar om særlig generende lugt fra ejendomme med gærprodukter i vådfoderet.

Ansøger gøres med vilkår opmærksom på, at kommunen kan påbyde ansøger at udarbejde og gennemføre projekter til lugtreduktion, såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen. Det er kommunens vurdering, at de opsatte vilkår for gyllehåndtering, naboorientering, transport og udbringning vil medføre at lugtgenerne fra gyllehåndtering i bedst mulige omfang begrænses.

3.2.8 Støv

Der kan forekomme støv ved foderlevering, dyretransporter, opbevaring og håndtering af halm- og strøelse, ventilationsanlæg i staldene, tærskning, presning mv. Til- og frakørsel af tung trafik på grusvejen forbi naboerne på Tingerupvej 51 og 52, kan give anledning til støvgener.

Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at hvis der opstår væsentlige støvgener for de omkringboende, som vurderes at være væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

3.2.9 Støjkilder

Støj fra husdyrbruget kan komme fra tekniske installationer, gyllekørsel, transporter og dyrene.

Der kan forekomme støj fra dyrene i forbindelse med pasning af dyrene, herunder fodring. Ellers kan der være støj ved indsættelse/flytning af dyr. Da udleveringsrummet er placeret indendørs vil støj herfra være begrænset. Der vil være spidsbelastninger i forbindelse med flytning af dyr og fodring. Der vil være daglig pasning af dyrene også lørdag, søndage og helligdage. Der vil blive indleveret dyr 1-2 gange ugentligt, og udleveret slagtesvin 2 gange ugentligt. Der lægges vægt på, at alle flytninger skal foregå under så rolige og kontrollerede forhold som muligt, hvorved dyrene påvirkes mindre, og derved ikke stresses og støjer. Ved optimal drift af fodringsanlægget og indretning af staldene vil grisene ikke være meget sultne ved fodring, og derved ikke støje.

Ventilationsanlæg og fodringsanlæg er i konstant drift. Da foderanlægget er placeret indendørs, forventes det ikke at give støjgener udendørs. Ventilationen kan høres udendørs. Ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget vil driften være optimal, og unødigt støj undgås. Alle motorer på ventilationen er placeret indendørs, hvilket begrænser støjen herfra.

Støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget, bliver kun hyppigere for foderlevering, da der etableres gylleledning til Edelgundegård og da der er indkøbt transportvogn til dyr, der kan indeholde flere dyr pr. transport.

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser, idet afstanden til nabobeboelse er forholdsvis stor. Kommunen vurderer at støjen fra vedværende støjkilder ikke vil overstige de af miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transporter kan forårsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt, f.eks. når en traktor passere en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen ikke at være nogen væsentlig gene.

Der er endvidere opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens tekniske anlæg, der sikrer at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt. Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

3.2.10 Transport

Transporten til og fra Bolettesminde sker ad Tingerupvej. Antallet af tunge transporters før og efter projektet fremgår af tabel 7. Transportveje fra anlægget til udbringningsarealerne fremgår af bilag 1. Langt hovedparten går via pumpeledning til Edelgundegård og resten mod nordlige arealer.

Tabel 7. Opgørelse af eksterne transporters til og fra anlægget på Bolettesminde

Transporttype	Antal transporters pr. år, før udvidelsen	Antal transporters pr. år, efter udvidelsen	Antal transporters pr. år, efter udvidelsen
		Uden gylleledning	Med gylleledning
Udbringning af husdyrgødning med lastbil	135	162	< 135
Levering af foder /råvare til foder	104	130	130
Levende dyr til ejendommen	57	57	57
Afhentning af dyr	89	89	89
Døde dyr	51	51	51
Levering af brændstof/olie			
Halm	1	1	1
Gylletransporters med traktor	0	0	0
Diverse	12	12	12
Antal transporters i alt pr. år	449	536	475
Antal transporters i alt pr. dag	1,23	1,38	1,30

Det fremgår af tabellen, at der efter udvidelsen på årsbasis uden gylleledning er 87 flere transporters end ved den nuværende produktion. Det svarer i gennemsnit til 2 % ekstra daglige transporters. Ligeledes kan det opgøres, at der efter udvidelsen på årsbasis med gylleledning er 26 flere transporters, end ved den nuværende produktion. Det svarer i gennemsnit til 0,6 % ekstra daglige transporters. Den øgede transport består af foderlevering.

Kørsel af husdyrgødning til udbringningsarealerne vil være forholdsvis intensiv de relativt få dage der udbringes. Etablering af en gylleledning, vil betyde at stort set al gylletransport vil ske direkte til arealerne uden gennemkørsel af Tingerup by. En mindre andel gylle vil blive transporteret til de nordlige arealer med lastbil. Den øvrige transport vil være fordelt jævnt ud over året.

Gylleledning

For at mindske antallet af transporter har ansøger søgt om etablering af en gyllepumpeledning fra Tingerupvej 49 til Edelgundegårdsvej 6. Ledningen ønskes placeret som vist på bilag 2. Den skal forbinde de eksisterende gyllebeholdere på de to ejendomme, således at gyllen kan pumpes fra Tingerupvej 49 til Edelgundegårdsvej 6, se bilag 2.

Ved at etablere pumpeledning mellem gylletankene, vil der kunne spares en del transporter med gyllevogn. Idet husdyrgødningen kan pumpes direkte ud gennem nedgravede rør til hydrant og selvkørende slangeudlægger.

Ledningen vil blive gravet ned i ca. 1 meters dybde og blive skudt under Tingerupvej. Den samlede ledning forventes at blive ca. 700 m. Ledningen udføres i godkendte rør med en diameter på 160 mm. Arbejdet udføres af autoriseret kloakmester. Der etableres en hydranten, der placeres på ansøgers mark.

Kommunes samlede vurdering af transport

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

For at minimere generne i forbindelse med overførsel af husdyrgødning til aftalearealerne er der stillet vilkår om, at transport gennem Tingerup landsby, Tølløse, Vester Såby, Kirke Såby og Skimmede kun må ske i hverdage i tidsrummet kl. 8.00-18.00, såfremt det ikke foregår med lastbil.

Der er også stillet vilkår om, at transport af gylle skal ske i lukket tankvogn. Der stilles vilkår om, at der skal etableres gyllelæsseplads, hvis der på et senere tidspunkt ikke anvendes materiel, der selv suger gyllen op. Det er kommunens vurdering, at generne af transport er imødegået med de fastsatte vilkår.

Vurdering af gylleledning

I henhold til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal afløb fra stalde m.v. føres gennem tætte, lukkede ledninger, og afløb, der kommer under pumpetryk, skal udføres således, at de kan modstå påvirkninger fra pumpetrykket. Afløb med tilhørende brønde skal udføres af autoriserede kloakmestre i overensstemmelse med forskrifter for afløb, som er anført i bygningsreglementet.

Det vurderes at en gylleledning, der tømmes og rengøres efter brug ikke er en del af gødningsopbevaringsanlægget og derfor ikke nødvendigvis skal opfylde alle afstandskravene fastsat i § 8 i Husdyrgodkendelsesloven. Sammenkoblingsbrønde og gylleledninger skal placeres min. 25 meter fra enkeltindvindingsanlæg og 50 meter fra fælles indvindingsanlæg.

Ved krydsning af vej skal det sikres, at der ikke sker skade på vejen og de installationer, der allerede er placeret i vejen. Krydsning af vej skal ske med understyret boring.

Etableringen af gylleledningen vurderes, at give miljømæssige fordele set i forhold til udbringning af gylle på traditionel vis. Gylleledningen betyder, at der vil blive færre transporter med gyllevogne mellem ejendommens arealer.

Gylleudbringning via et rørsystem med en pumpe vil betyde en hurtigere udbringning end på traditionelvis. Lugtgener, der opstår i perioder med omrøring i gyllebeholderen, kan begrænses.

Med henblik på at sikre, at gylleledningen er udført og tilsluttet efter gældende regler, og for at minimere risikoen for forurening, stiller Holbæk Kommune vilkår om indretning og drift af gylleledningen.

Kommunen gør opmærksom på, at der skal indhentes tilladelse fra Holbæk Kommunes vejmyndighed, inden der graves i vejarealet. Desuden skal ansøger, indgå aftale om rørlægning og gravearbejde med ejeren af 3. mands arealer.

3.2.11 Lys

Da der er tale om en svinestald, vil der alene være lys i staldene indenfor arbejdstid. Der er placeret udendørs lys ved udleveringsrummet. Lyset vil kun være tændt i forbindelse med udlevering af slagtesvin eller tilkørsel af smågrise.

De nærmeste naboer på Bukkerupvej 111 og 113 primært vil kunne se lyset fra øst. Lyset vil være stærkest i forbindelse med pasning af dyrene, om natten vil lyset være slukket.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at lyset fra anlægget ikke vil give anledning til gener for naboer eller landskabelige værdier.

3.2.12 Fluer og skadedyr

Der benyttes gyllefluer til bekæmpelse af fluer i staldene. Rottebekæmpelse på ejendommen foretages af firmaet ISS.

Kommunes vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbruget anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår om at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt således der ikke er unødigt opformering af fluer.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt. Konstateres der rotter på ejendommen meddelelse det straks kommunen så bekæmpelse kan iværksættes.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

3.2.13 Såsæd, handelsgødning, kemikalier og pesticider

Da markdriften foretages af gylleaftagerne, findes hverken handelsgødning, pesticider, smøreolier eller lignende på bedriften. Der stilles vilkår om, at disse ikke må forefindes.

Der opbevares svovlsyre på ejendommen, til brug for forsøringsanlægget. Der forventes et årligt forbrug på af svovlsyre på 48 m³. Hvilket svarer til at der tilsættes 5 kg koncentreret svovlsyre til 1 ton gylle, hvilket er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens BAT-blad ”Svovlsyrebehandlign af gyllen i slagtesvinestalde”. Der er fastsat vilkår om opbevaring, håndtering og registrering af forbruget af svovlsyrer.

3.2.14 Ressourceforbrug

3.2.14.1 Energiforbrug

Ejendommens energiforbrug før og efter udvidelsen er vist i tabel 8.

Tabel 8. Husdyrbrugets Ressourceforbrug før og efter udvidelsen

Ressource	Forbrug - før udvidelsen	Forbrug – efter udvidelsen	Ændring, %
Elforbrug, kWh	220.000	250.000	14
Fyringsolie, l	Stalde uopvarmede	Stalde uopvarmede	
Diesellole (traktorer mv.), l	Ikke markdrift	Ikke markdrift	
Smøreolie, l	Ikke markdrift	Ikke markdrift	

Der er for både nudrift og ansøgt drift tale om forventede tal, da den eksisterende produktion ikke har været i drift i tilstrækkelig lang tid til, at der kan opgøres et mere præcist faktisk årsforbrug. I ansøgningen er der indmeldt følgende elbesparende foranstaltninger:

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Der er ingen brændstoftanke på ejendommen, da staldene er uopvarmede og da der ikke er tilknyttet markdrift hertil

Kommunes vurdering

Energiforbruget bør løbende følges, og forbruget bør til stadighed søges minimeret. Der stilles derfor vilkår om brug af lysstyring. Holbæk Kommune kan ikke vurdere, om husdyrbruges energiforbrug ligger inden for normen/over normen i forhold til husdyrbrugets type og størrelse, før der kan oplyses forbrug for et helt produktionsår med fuld produktion.

Kommunen stiller vilkår om månedsvis aflæsning af elforbrug. For at minimere ressourceforbruget stiller kommunen vilkår til drift, vedligehold og servicering af anlægget. Der stilles vilkår om, at hvis el-forbruget ved fremtidige tilsyn viser sig at ligge over 10 % af det beregnede normforbrug, så kan kommunen kræve en redegørelse og en handlingsplan til nedbringelse af forbruget.

Kommunens vurdering af energiforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.4.

3.2.14.2 Vand

Vandforbrug før og efter udvidelsen af husdyrbruget fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Husdyrbrugets forbrug af vand i før og efter udvidelsen

Anvendelse	Forbrug (m ³), før udvidelsen	Forbrug (m ³), efter udvidelsen
Vandforbrug til drikkevand og rengøring	9.000	11.200
Vand til Rengøring 1)		
Husholdning 1)		
I alt	9.000	11.200

1) Da ejendommen ikke har måler, kan forbruget ikke opgøres. Der regnes med normtal.

Husdyrbrugets vandforbrug vil variere med årstiderne, således at der bruges større mængder vand i sommerhalvåret hvor dyrene har større behov for drikkevand og frekvensen af overbrusning øges. Se ansøgers vand-besparende foranstaltninger i BAT-afsnittet "Ressourceforbrug".

Vand leveres fra egen boring. Husdyrbruget har den 2. september 2011 fået en tilladelse til indvending af 25.000 m³ grundvand pr. år til vanding af husdyr og til brug i husholdningen. Ejendommens drikkevandsboring er placeret 20 meter øst for stuehuset.

Kommunens vurdering

For at kunne detektere eventuelt utilsigtet vandspild og eventuelle brud på rørsystemer stiller kommunen vilkår, om at vandforbruges aflæses hver måned. Utætheder i drikkevandssystemet kan medføre unødvendigt højt vandforbrug. Derfor stilles vilkår om, at drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så spild i videst mulige omfang undgås.

Kommunen har i ny vandindvindingstilladelse stillet krav om etablering af vandmåler. Ved tilsyn eller revurdering af godkendelsen, kan det reelle forbrug tages op til vurdering.

Kommunens vurdering af vandforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.14.3 Foderforbrug

Tabel 10. Oversigt over foder forbrug og opbevaring

Fodertype	Forbrug, ton	Opbevaring
Korn indkøbt	2.000	Gastæt silo
Tilskudsfoder	600	Lade
Rest-produkter, gær, dej	1.000	Lade

Det årlige foderforbrug er anslået til at være ca. 3.600 tons. Der indkøbes tilskudsfoder løbende fra grovvarereselskab, som opbevares i foderlade.

Kommunens vurdering

Kommune vurderer, at foderopbevaringen vil ske på en miljømæssig forsvarlig måde, samt at opbevaringen ikke giver anledning til opformering af skadedyr, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Kommunens vurdering af foder i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.2.

3.2.15 Afledning af spildevand og tagvand

Da ejendommen ikke har måler, kan mængder ikke opgøres. Spildevand fra vask af stalde ledes til gyllebeholder. Efter udvidelsen vil der være mere rengøringsvand fra stalde. Dette indgår i den beregnede mængde husdyrgødning og gyllebeholderens opbevaringskapacitet.

Sanitært spildevand fra eksisterende toilet og bad ledes til eksisterende septiktank og herfra videre til sivedræn. Bundfældningstanken er tilmeldt den kommunale tømningsskema. Der vil ikke være nogen merudledning af sanitært spildevand, som følge af udvidelsen. Afledning af spildevand i landzone reguleres endvidere af andre regler. Hvis der afledes mere spildevand, skal der søges om separat tilladelse for det.

Tagvand nedsives fortsat via faskiner. Der afledes således ikke vand fra anlægget til recipient.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer at spildevand fra produktionen, herunder vaskevand, ikke vil give anledning til væsentlig forurening, samt kapaciteten i gyllebeholder er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand fra produktionen ved den ansøgte drift.

I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet vil der ikke ske ændringer eller merudledning af sanitet og husholdningsspildevand.

Det vurderes, at der ikke sker ændringer i forholdene omkring udledning af tagvand.

3.2.16 Affald

Der produceres forskellige affaldstyper på ejendommen. I tabel 11 se en oversigt over husdyrbrugets affald. Hovedparten af affaldet vil være papir, pap og anden emballagerest. Alt affald fra produktionen sorteres og leveres til modtageplads for erhvervsaffald. Husholdningsaffald afhentes af den kommunale renovationsordning.

Tabel 11. Oversigt over husdyrbrugets affald

Affaldstype	Mængder pr. år	Opbevaring på husdyrbruget	Transportør/modtager
Animalsk affald	13.000 kg	Under kappe	DAKA
Papir	500 kg	Indendørs	Merløse Transport
Medicinrester	0		
Metal	5000 kg	Udendørs	Jesper Eriksen
Lysstofrør	10 stk.	Indendørs	Tølløse genbrugsstation
Batterier	10 stk.	Indendørs	Tølløse genbrugsstation
Sandfang/olieudskiller	0		
Emballage	Varierende	Indendørs	Merløse Transport

Medicinaffald opbevares i stald og afleveres til genbrugsstationen.

Døde dyr opbevares overdækket på støbt plads. Døde dyr afhentes af DAKA indenfor 24 timer efter anmeldelse. Døde dyr skal tilmeldes afhentning senest 24 timer efter konstatering af dødsfald.

Kommunens samlede vurdering af affald

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald m.v. sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Der stilles vilkår om at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen, undtagelser for dette fremgår at kommunens regulativ for afbrænding af haveaffald.

Der stilles vilkår om, at farligt affald må højst oplagres 1 år på virksomheden.

3.3 Afsætning af husdyrgødning

Al gødning afsættes til godkendte aftalearealer i driftsselskabet Lunderød ApS.

Modtager	Gødningstype	N, kg	P, kg	DE	§ 16 ansøgt
Lunderød ApS (cvr.-nr. 31275342) Edelgundegårdsvej 6 4330 Hvalsø	Svinegylle	69.198	11.362	593,7	10. april 2010 Arealer ligger i Ringsted, Lejre og Holbæk kommuner

Der er meddelt § 16 godkendelse til afsætning af husdyrgødning fra den eksisterende godkendelse på Tingerupvej 49. I forbindelse afsætning af husdyrgødning fra den ansøgte produktion, er der søgt om en ny § 16 godkendelse til Lunderød ApS. I bilag 1 fremgår de ansøgte udbringningsarealer.

Der stilles vilkår om, at al gødning skal afsættes til Edelgundegårdsvej 6, 4330 Hvalsø.

3.4 Uheld og driftsforstyrrelser

I forbindelse med drift af anlæg oplyser ansøger om følgende mulige uheld:

- En fejl i foderblandingen forårsaget af forkert fremstilling eller udfodring kan betyde, at næringsstofindholdet i foderet ikke svarer til det planlagte. Er der eksempelvis større mængder kvælstof og fosfor i foderet end planlagt, vil det kunne betyde, at der bliver en større udskillelse af disse næringsstoffer i husdyrgødningen, og deraf de mængder som bliver udbragt på arealerne.
- Forstyrrelser i overbrusningsanlægget kan give risiko for svineri i stierne, hvis grisene ikke bliver kølet tilstrækkeligt og derved begynder at gøde på det faste gulv, for derefter at søle sig deri. Sker dette, vil der være risiko i forøgelse i emission af ammoniak og lugt i staldene.
- Svigter strømmen i stalden, vil dette have indflydelse på mekaniske funktioner i stalden som ventilationsanlægget. I yderste konsekvens kan et strømsvigt således medføre at nogle dyr dør af varmemstress. Normalt vil dette dog ikke have konsekvenser i forhold til miljøet udenfor stalden.
- Hvis en gyllebeholder revner eller løber over vil der kunne ske en lokal forurening af området omkring beholderen.
- Svigter afhentning af døde dyr vil der kunne opstå øgede lugtgener fra disse.
- Sker der uheld med det udstyr som anvendes til udbringning af husdyrgødningen vil dette kunne medføre en overgødsning i det område, hvor maskinerne er på pågældende tidspunkt.

I ansøgningen er der oplyst følgende tiltag til begrænsning af risici og uheld:

- Jævnligt tilsyn med tekniske anlæg og umiddelbar udskiftning eller justering af defekter og fejl.

- Gyllebeholdere kontrolleres som foreskrevet
- Pumpe startes manuelt og overvåges under drift
- Alarmanlæg hvis ventilationsanlægget svigter
- Der er nødstrømsanlæg på ejendommen.

Ansøger har i forbindelse med tidligere miljøgodkendelsen udarbejdet en beredskabsplan. Beredskabsplanen vil kunne medvirke til, at begrænse forureningen og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

Kommunes vurdering

Det vurderes, at den udarbejdede beredskabsplan, de indmeldte tiltag, og vilkår for projektet imødegår de væsentligste risici for alvorlig forurening. For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, herunder også i forbindelse med den kommende gyllepumpeledning, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være kendt og synlig for husdyrbruget medarbejdere. Der fastsættes en frist for opdatering og indsendelse til kommunen.

3.5 Egenkontrol

Ansøger oplyser om følgende faste procedure for vedligeholdelse og kontrol af gene- og forureningsforanstaltninger:

Der føres jævnligt dagligt tilsyn med diverse tekniske anlæg, foderanlæg og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Uregelmæssigheder eller defekter udbedres hurtigst muligt.

Gyllebeholderne kontrolleres som foreskrevet i gældende lovgivning. Derudover holdes der tilsyn med beholderne jævnligt, og de er underlagt 10 år beholderkontrol udført af autoriserede personer.

Ansøger oplyser om følgende overvågning af parametre, der har miljømæssig betydning fx. Driftsforstyrrelser og uheld:

- Alle ansatte er instrueret i brug af diverse udstyr og tekniske foranstaltninger på virksomheden samt sikkerhedsforanstaltninger.
- Der er gennem gødningsregnskabet registreringer af udbringning af husdyrgødning.
- Der gennemføres jævnlig kontrol af foderanlægget, og foderplanen bliver løbende optimeret. Herved sikres, at foderet indeholder de korrekte mængder af næringsstof.
- Overbrusningsanlægget tjekkes jævnligt, og hvis grisene begynder at svine på det faste gulv rengøres dette manuelt, indtil situationen er tilbage til normal.
- Hvis ventilationsanlægget svigter, kan døre og vinduer åbnes manuelt.
- Sker der overløb fra en gyllebeholder, eller revner den følges gældende lovgivning, som foreskriver, at kommunens miljøvagt som udgangspunkt kontaktes. Derudover skal nærmere eventuelle instrukser overholdes.
- Døde dyr skal opbevares på fast underlag og under overdækning. De afhentes efter behov ca. 1 gangugentligt.
- Sker der uheld ved udbringning af husdyrgødning, følges gældende lovgivning.

Ansøger har følgende forslag til registrering af forbrug af råvarer, hjælpestoffer og energi:

Forbruget af råvarer, hjælpestoffer og energi registreres i virksomhedens regnskab, og der føres journal over medicinforbruget.

Kommunes vurdering

Ved fremtidige tilsyn skal kommunen have adgang til en række dokumenter for at kunne kontrollere om vilkår er overholdt. Der stilles derfor vilkår om, at kommunen skal have adgang til egenkontrolrapport, gødningsregnskab, slagterifregninger, samt foderforbrug, -planer og -analyser for de foregående 5 år.

Kommunen har, for at sikre egenkontrol, stillet en række vilkår omkring forbrug, drift og tilsyn. Disse parametre skal registres samlet i en egenkontrolrapport. Rapporten medvirker til sikre, at de pågældende vilkår er indarbejdet i den daglige drift, og at ansøger kan være opmærksom på udsving i forbrug mv. Rapporten føres som en logbog, og udgør samtidig dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves i forbindelse med tilsyn.

3.6 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.

BAT betyder "bedst tilgængelige teknik" til opnåelse af et generelt højt beskyttelsesniveau for det omgivende miljø. Ansøgere om udvidelser eller ændringer af husdyrbrug skal redegøre for, hvordan de anvender bedst tilgængelige teknik inden for en række områder. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik er baseret på det såkaldte IPPC-direktivet¹. § 12-godkendelser er omfattet af IPPC-direktivet.

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

3.6.1 Management

I henhold til ansøgningen anvendes der bedst tilgængelig teknik indenfor management på følgende punkter:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er opbevaringskapacitet til 10,8 mdr. Herved sikres det, at man kan vente med udbringning af husdyrgødning til det optimale tidspunkt og at kørslen kommer til at koncentrere sig om få perioder. Loven tillader gylleudkørsel alle ugens dage, med mindre man ligger tæt på byzone. Imidlertid vil der ved udbringning af husdyrgødning i stort omfang blive taget hensyn til naboer, sådan at gyllekørsel undgås i nærområdet omkring Tingerup, hvis der er særlige mærkedage, man er blevet gjort opmærksom på. Generelt vil gylleudkørsel i weekender og på helligdage blive søgt undgået med mindre, der på grund af vejrforhold, er helt særligt pres på markarbejdet.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger lever op til kravet om BAT vedrørende management med de stillede vilkår, herunder vilkår om vilkår, om at vandforbruges aflæses hver måned.

3.6.2 Foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet ændrede fodernormer, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. Der anvendes vådfoder, der har et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Der anvendes fasefodring, der er kendetegnet ved, at råprotein og fosfor er tilpasset slagtesvinenes foderbehov hhv. i vægtklasserne 25-50 kg og 50-110 kg. Iflg. BREF er fasefodring at betegne som BAT.

¹ Rådets direktiv 2008/1/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control).

Standardemissionsvilkår for fosfor i foder er blevet revideret 31. maj 2011. Ansøgningssystemet har beregnet en samlet fosformængde i gødningen på 11.362 kg svarende til 26,7 kg fosfor pr. 1,4 DE. Denne mængde fosfor svarer stort set til teknologiniveau 3 (4,4 gram fosfor/FEsv) i teknologibladet for fosfor i slagtesvinefoder, som medfører 26,6 kg fosfor pr. 1,4 DE.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger lever op til kravet om BAT for kvælstof i foder, idet ejendommen via gylleforsuring lever op til Miljøstyrelsens standardemissionsgrænseværdier for ammoniak. Se næste afsnit vedrørende staldindretning.

Kommunen vurderer, at ansøger lever op til kravet om BAT for fosfor i foder ved at have et fosforindhold i foderet på stort set teknologiniveau 3. Ved teknologiniveau 3 er kravet en kombination af maksimal fytasedosering og en betydelig reduktion i indholdet af fosforrige fodermidler med lav fordøjelighed. Desuden medfører teknologiniveau 3 meromkostninger i forhold til niveau 2 og 1. Der stilles en række vilkår til kontrol af fosfor, svarende til de foreslåede vilkår i teknologibladet.

3.6.3 Staldindretning

Da staldene ikke umiddelbart står til at skulle renoveres, (levetid 15-20 år) tages der udgangspunkt i Miljøstyrelsens standardemissionsgrænseværdier for eksisterende stalde. Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for slagtesvin. Begge stalde er i forvejen indrettet med gylleforsuringsanlæg og 25-49 % fast gulv.

Der er i godkendelsesforløbet indgivet følgende beregning af emissionsgrænseværdien for ammoniak:

Emissionsgrænse pr. svin, i henhold til vejledning:

$$0,29 - (((0,29-0,22)/(750-210)) \times (593,7-210)) = 0,24 \text{ kg pr. svin}$$

$$\text{Korrektionsfaktor (30-110 kg)} : (110-30) \times (20,95 + 0,177 \times (30+110))/3190 = 1,147$$

$$\text{Total} : 20.000 \times 1,147 \times 0,24 = \underline{5.505,6 \text{ kg N}}$$

Ammoniakemissionen fra stalden er i ansøgningssystemet beregnet til 3.557 kg N/år.

Kommunens vurdering

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak opnås med gylleforsuring. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til kravet om BAT vedrørende staldindretning.

3.6.3.1 Undersøgte alternativer til den ansøgte staldindretning

Ansøger har ikke redegjort for alternative staldindretninger. Kommunen vurderer, at dette ikke er relevant, da Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt med stor margin.

3.6.4 Ressourceforbrug

I henhold til ansøgningen anvendes der bedst tilgængelig teknik indenfor ressourceforbrug på følgende punkter:

- Der sker løbende renovering af ventilation og lys i stald 1, så der ved udskiftning opsættes nyt energibesparende udstyr. F.eks. vil der blive etableret frekvensstyrede motorer ved

ventilationsafkastene, og lys udskiftes til lavenergi lysstofrør. I den nye stald (2) vil disse energibesparende foranstaltninger blive installeret med det samme.

- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af timer. Der tændes kun lys, når der arbejdes. Den eksisterende stald har undertryksventilation, som er mere strømbesparende end ligetryksventilation. Den nye slagtesvinestald bliver også med undertryk og diffus ventilation. I den nye stald bliver der installeret frekvensstyrede motorer.
- Ventilatorerne renholdes og vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Mindst hver anden måned kontrolleres temperatur- og fugtmålere for at sikre korrekt staldtemperatur - og luftfugtighed.
- Der følges op på vandforbruget med et månedligt tjek.
- Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).
- Derudover tjekkes drikkenipler samt andre drikkevandsforsyninger og overbrusningsanlægget jævnligt og justeres eller udskiftes ved behov.
- Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at reducere vand- og energiforbruget ved at:

- rengøre stald og udstyr med højtryksrens
- regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrere af vandforbrug
- detektering og reparation af lækager
- anvende naturlig ventilation hvor dette er muligt
- for mekanisk ventilerede stalde; optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol
- for mekanisk ventilerede stalde; hyppigt eftersyn og rengøring for at undgå modstand i ventilationssystemet
- anvendelse af lavenergibelysning

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger lever op til kravet om BAT vedrørende ressourceforbrug.

3.6.5 Gødningsopbevaring og -behandling

I henhold til ansøgningen anvendes der bedst tilgængelig teknik indenfor gødningsopbevaring og behandling på følgende punkter:

- en stabil gyllebeholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning

- beholderen er overdækket med fast overdækning eller med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)
- beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen,

I henhold til BREF-dokumentet er følgende BAT mht. opbevaring af gødning:

- at opbevare svinegylle i en tæt stabil beholder
- at tømme lager med svinegylle regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- at anvende dobbelte ventiler til alle ventiludgange fra lager med flydende svinegylle
- at gyllen kun røres lige før tømning af beholder
- at dække gyllebeholdere med et fast låg eller telt
- at gyllebeholdere har flydelag

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger lever op til kravet om BAT vedrørende gødningsopbevaring og behandling.

3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie

Da udvidelsen er en § 12, stk 3-sag (en udvidelse af en eksisterende godkendelse), er der i henhold til Miljøstyrelsens ”Den gode godkendelse” ikke krav om redegørelse for alternativer, herunder nul-alternativ.

3.8 Husdyrbrugets ophør

Ansøger oplyser, at ved virksomhedens eventuelle ophør vil staldene blive tømt for dyr, nedvasket og desinficeret. Foderanlæggene vil ligeledes blive tømt og rengjort. Gylletankene vil blive tømt i forbindelse med gødningsudbringning i den følgende planperiode.

Kommunens vurdering

Hvis produktionen ophører, skal staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundig. Hjælpeemiddelrester og miljøfarligt affald skal fjernes fra ejendommen i henhold til gældende lovgivning og kommunens affaldsregulativ. Bygningerne på anlægget skal efterfølgende vedligeholdes, så de ikke forfalder. Vedligeholdes bygningerne ikke, påhviler det anlæggets ejer at nedrive og fjerne dem. Nævnte tiltag skal gennemføres for at undgå forurening, opformering af skadedyr og gener for omkringboende.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige 10 års beholderkontrol, skal de gøres uanvendelig til opbevaring af gylle m.m.

3.9. Offentliggørelse og høringsvar

I forbindelse med sagsbehandlingen har projektet været i høring 2 gange. Første høring er den såkaldte idefase, hvor alle kan komme med ideer og bemærkninger til projektet. Anden høring er primært en nabohearing, hvor naboer (med matrikel op til Bolettesminde hovedmatrikel, samt al beboelse indenfor konsekvensområdet for lugt), andre parter (bortforpagtere og ejere af aftalearealer der ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 16) og de der har anmodet om det i 1. høringsfase, får tilsendt kommunens udkast til godkendelsen.

3.9.1 Offentliggørelse af ansøgning

Ansøgningen blev offentliggjort ved annoncering i Midtsjællands Folkeblad og By og Land samt på kommunens hjemmeside www.holdbaeknettet.dk den 22. februar 2011. Offentliggørelsen gav anledning til følgende høringsvar, se bilag 5:

Følgende har indsendt svar i høringsperioden fra 22. februar 2011 til 10. marts 2011:

1. Tingerup Bylaug, v. John Berg Larsen. Lauget udtrykker bekymring for forøgede lugt-, støv- og støjgener fra transportere, samt skader på vejbelægning.

Kommunen bemærker hertil, at en ansøgt gylleledning fra Tingerupvej 49 til Edelgundegårdsvej 6 vil betyde, at antallet af transportere kun vil stige marginalt grundet foderleveringer. Se afsnit 3.2.10 om transport. Det vejledende genekriterie for lugt overholdes ved nærmeste nabo, da ansøger etablerer forhøjede ventilationsafkast. Se afsnit 3.2.7 om lugt.

2. Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen. DN udtrykker generel bekymring for miljøtilstanden i natur- og vådområder og oplever et dilemma mellem ansøgerønsker og Habitat- og Vandrammedirektivernes krav om forbedringer af natur- og vandmiljøets tilstand. DN opfordrer kommunen til at behandle ansøgningerne på en måde, der vil medvirke til, at der opnås nødvendige forbedring af vandmiljøet i Isefjordsystemet og Åmoseå/Tissø.

Kommunen bemærker hertil, at nærværende godkendelse kun er en anlægsgodkendelse og at forurening fra arealer reguleres i arealgodkendelsen for Lunderød ApS. Vurdering af ammoniakdeposition på tør natur fremgår af afsnit 3.2.6. Kommunen vurderer samlet, at naturområderne omkring anlægget beskyttes tilstrækkeligt af de fastsatte vilkår og det generelle beskyttelsesniveau for ammoniak.

3. Kurt Palshøj, Hvalsøvej 337, 4330 Hvalsø. Kurt udtrykker bekymring for forøgede transportgener (støj og skader på vejbelægning), samt lugt fra gyllespild udenpå tankbiler til gylletransport.

Kommunen bemærker hertil, at en ansøgt gylleledning fra Tingerupvej 49 til Edelgundegårdsvej 6 vil betyde, at antallet af transportere kun vil stige marginalt grundet foderleveringer. Se afsnit 3.2.10 om transport. Der er desuden stillet vilkår om, at gylle kun må transporteres i lukkede og tætte lastbiler.

3.9.2. Høring

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse har været i 6 ugers høring i perioden 11. november til 23. december 2011, hos ansøger, ansøgers konsulent, beboere indenfor konsekvensområdet, samt de der har anmodet om udkastet. Efter høringsfristens udløb blev kommunen opmærksom på, at der i første høringsrunde var indkommet en anmodning fra en borger, uden for konsekvensområdet, om at få tilsendt høringsudkastet i høring. Derfor fremsendte kommunen høringsudkastet til borgeren den 21. februar og kommunen modtog svar på høringen den 14. marts. Der indkom 3 bemærkninger til udkastet til miljøgodkendelsen.

Følgende har indsendt høringssvar i 2. offentlighedsfase:

- 1 Finn Jagtvig, Sløjfen 11, 4330 Hvalsø skriver i sit høringssvar, at den tunge trafik på Tingerupvej har betydet, at der er kommet 2 revner i hans hus og at rabatten bliver kørt op af den brede trafik.

Kommunen bemærker, at forhold omkring både offentlige og private veje ikke kan reguleres i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget. Derfor er din indsigelse sendt videre til vores afdeling for Trafik og infrastruktur, der er myndighed på vejområdet. De vil svare på dit brev.

- 2 Inge Præstegaard og Lars Henriksen, Tingerupvej 85, 4330 Hvalsø skriver, at de går ud fra at Holbæk Kommune, som myndighed sikre at vilkår og forudsætninger for godkendelsen er overholdt.

Hertil bemærker kommunen, at det er Holbæk Kommune der er myndighed i forhold til samtlige vilkår, der er opstillet i denne godkendelse. Det er derfor også kommunen, der skal føre tilsyn med, og håndhæve samtlige vilkår og forudsætninger i denne godkendelse.

- 3 Søren Hansen og Bente Jørgensen, Hvalsøvej 330, 4360 Kirke Eskilstrup og Hanne Uldal, Tingerupvej 23, 4330 Hvalsø. Deres høringssvar rummer en række spørgsmål, samt en del relevante betragtninger af overordnet karakter, som ikke relaterer sig til den konkrete miljøgodkendelse og som ikke reguleres efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Bemærkninger til forhold, der reguleres via miljøgodkendelsen kommenteres her.

Lugt: Ansøger har i det ansøgte projekt, på baggrund af OML-beregninger, valgt at opsætte forhøjede ventilationsafkast på stalden, for at overholde lugtgenekriterierne. Kommunen har fastsat vilkår for højden af ventilationsafkast, og herved er det kommunens vurdering at lugtgenekriterierne kan overholdes. Kommunen har vurderet lugten fra anlægget på baggrund af de generelle retningslinjer.

Opbevaring og håndtering af gylle: Opbevaring og håndtering af gylle er beskrevet i afsnit 3.2.5. Udbringning af husdyrgødning og vurdering af udbringningsarealerne vil blive behandlet i en særskilt godkendelse af arealerne.

Gylleledning: Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, hvor det blandt andet fremgår, hvordan der skal reageres ved uheld. Der findes andre gylleledninger på ansøgers øvrige ejendomme, disse er ikke omfattet af denne godkendelse.

Drikkevandsforsyning: Der er opstillet vilkår for at håndtering af gylle og håndtering af gylle ved uheld er beskrevet i beredskabsplanen.

Recipienter: Ansøger har oplyst at tagvand fra anlægget nedsives på egen grund, dette er indskrevet i godkendelsen. Drænvand fra dyrkede arealer vil blive behandlet i godkendelsen af arealerne.

Svovlsyre: Svovlsyrebehandling er en godkendt som teknologi til reduktion af ammoniakfordampning. Der er opstillet vilkår, der skal sikre korrekt drift af anlægget. Der vil blive indskrevet i vilkår 53, at det skal fremgå af beredskabsplanen, hvordan eventuelle uheld og udslip skal håndteres. Arbejds miljølovgivningen skal overholdes. Dette er ansøgers ansvar.

Natur, flora, fauna: Mht. ammoniakdepositionen er beregningsmodellen indbygget i IT-ansøgningssystemet. Dette sammenholdes med baggrundsbelastningen, som er et tal DMU beregner og offentliggør. Ingen tålegrænser er overskredet se afsnit 3.2.6.

Åmose Å Høring: Naturpark Åmose har i 1. høringsrunde ikke bedt om at få tilsendt udkastet til høring. Derfor er de ikke blevet hørt.

Trafik: Reguleres ikke i miljøgodkendelsen, men bemærkninger vedrørende vejens beskaffenhed er videresendt til afdelingen for trafik og infrastruktur.

Hussalg: Reguleres ikke Værdiforringelse af omkringliggende naboejendommen, reguleres ikke af lov om miljøgodkendelse jf. natur- og miljøklagenævnets afgørelse NMK-132-00042

Kumulativ effekt: Natur- og miljøklagenævnet har i afgørelse NMK 131-00086 af 1.3.2012 udtalt, at selv om algevækst under visse omstændigheder kan være en reel gene for naboer til et husdyrbrug, finder nævnet ikke, at risikoen for forøgede algebelægninger, i almindelighed kan begrunde, at der fastsættes vilkår, som er videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste, tilgængelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning.

Tungmetaller: Reguleres ikke.

Resistente bakterier: Reguleres ikke.

Udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående, med 6 ugers frist til at kommenterer udkastet:

- Birgitte P. Israelsen Knudsen, Edelgundegårdsvej 6, 4330 Hvalsø, peter@moon-light.dk
- Landboforeningen Gefion, v/ Piil Krosgaard, pkr@gefion.dk
- Lejre Kommune, Natur og Miljø, Rådhuset i Allerslev, Lejrevej 15, 4320 Lejre, hebo@lejre.dk

Alle der har indsendt bemærkninger og anmodet om udkast i 1:

- Tingerup Bylaug, v. John Berg Larsen, Tingerupvej 3A, , 4330 Hvalsø

- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk
- Kurt Palshøj, Hvalsøvej 337, 4330 Hvalsø
- Bente Jørgensen, Hvalsøvej 330, 4330 Hvalsø

Alle naboer, der bor indenfor en beregnet konsekvensområde for lugt (1.087 m):

- Frank Allan og Linda Ørslund, Tingerupvej 98, 4330 Hvalsø
- Karin Vibeke og Henrik Thorning Schmidt, Tingerupvej 98, 4330 Hvalsø
- Jane Enggaard og Geert Jørgensen, Tingerupvej 97, 4330 Hvalsø
- Martin og Lizette Backe, Tingerupvej 96, 4330 Hvalsø
- Henrik Høyrup Ottesen og Jenna Bruun, Tingerupvej 94B, 4330 Hvalsø
- Francis Jonas Frans Jacobsen, Tingerupvej 94B, 4330 Hvalsø
- Nicholas David Courtney, Jes Troelsen, Josefine Nanna Elisabeth Høyrup og Kia Louise Starmer, Tingerupvej 94A, 4330 Hvalsø
- Nis og Birgitte Vibeke Schmidt, Tingerupvej 93, 4330 Hvalsø
- Bodil Skov, Tingerupvej 92, 4330 Hvalsø
- Aage og Birgitte Engelsted Jonassen, Tingerupvej 77, 4330 Hvalsø
- Birgit Nielsen og Annemette Larsen, Tingerupvej 68, 4330 Hvalsø
- Børge Sander Jensen og Ingrid Marie Jensen, Tingerupvej 61, 4330 Hvalsø
- Malene og Mads Ambus, Tingerupvej 58, 4330 Hvalsø
- Henning M Kristensen, Tingerupvej 52, 4330 Hvalsø
- Karina Malmkvist Torholt og Philip Malmkvist Andersen, Tingerupvej 51, 4330 Hvalsø
- Lina Palubinskiene og Arunas Palubinskas og Aleksandra Jablonska, Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø
- Tina Fabricius og Ali Rahimi, Tingerupvej 29, 4330 Hvalsø
- Asker Jens Torjus Wang, Tingerupvej 23, 4330 Hvalsø
- Jan Peter og Gitte Harbo Vanderhaegen, Tingerupvej 22, 4330 Hvalsø
- Poul og Margrethe Straarup, Tingerupvej 21, 4330 Hvalsø
- Mariusz Adam Stepniak og Anna Solinska, Tingerupvej 20, 4330 Hvalsø
- Jørgen Lundøer Madsen, Tingerupvej 19, 4330 Hvalsø
- Elise Agnethe Rasmussen, Kevin Peter Steger og Hanne Steger Poulsen, Tingerupvej 17, 4330 Hvalsø
- Karin og Michel Jean Pouret-Frydendahl, Tingerupvej 15, 4330 Hvalsø
- Anders Knudsen og Kivie Louise Helstrup, Tingerupvej 12, 4330 Hvalsø
- Christian og Lene Rosenmejer, Tingerupvej 10, 4330 Hvalsø
- Niels Ebbe og Karin Meyer Nielsen, Sløjfen 8, 4330 Hvalsø
- Henning Lassen og Eva Sass Lauritsen, Sløjfen 6, 4330 Hvalsø
- Bent Andersen og Tove Vadsager, Sløjfen 4A, 4330 Hvalsø
- Tove Agnete Pedersen, Sløjfen 2, 4330 Hvalsø
- Peter Nielsen og Lena Hardis, Sløjfen 12, 4330 Hvalsø
- Finn Tage og Susanne Spangsbro Jagtvig, Sløjfen 11, 4330 Hvalsø
- Birgitte Kofoed Arildsø, Sløjfen 10, 4330 Hvalsø
- Jan Christian Olsen og Orla Albert Olsen, Grønnebjergvej 47, 4360 Kirke Eskilstrup
- Knud Puge Kjær Knudsen, Edelgundegårdsvej 8, 4330 Hvalsø
- Peter Nørgaard Rasmussen, Edelgundegårdsvej 2, 4330 Hvalsø
- Morten Weinholdt og Dorthe Christensen, Bukkerupvej 113, 4340 Tølløse
- Xenia Pauli Jensen, Jacob Martin Bohn Lorensen og Leise Pauli Jensen, Bukkerupvej 111, 4340 Tølløse
- Anders Post, Åsen 10, 4330 Hvalsø
- Inge Præstegaard og Lars Henriksen, Tingerupvej 85, 4330 Hvalsø

3.9.3 Nabokommune høring

Idet husdyrbrugets anlæg ligger mindre end 1 km fra kommunegrænsen til Lejre Kommune, har Holbæk Kommunen foretaget en høring med henblik på at Lejre Kommunen kommenterer ansøgningen og eventuelt stille vilkår for at beskytte naturtype m.v. i Lejre Kommune. Lejre Kommune har ikke haft bemærkninger til det ansøgte projekt. Kommunes høringssvar kan se i bilag 4.

3.9.4 Offentliggørelse af afgørelse

Holbæk Kommune 23. marts 2012 miljøgodkendelse.

Godkendelsen annonceres den 26. marts 2012 på kommunes hjemmeside,
http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/hoeringer_og_afgoerelser.

Kopi af afgørelsen inkl. bilag er sendt til følgende:

Alle der har indsendt bemærkninger og samt klageberettigede organisationer

- Birgitte P. Israelsen Knudsen, Edelgundegårdsvej 6, 4330 Hvalsø
- Landboforeningen Gefion, v/ Piil Krogsgaard, pkr@gefion.dk
- Lejre Kommune, Natur og Miljø, Rådhuset i Allerslev, Lejrevej 15, 4320 Lejre, hebo@lejre.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Miljøministeriet, Børsgade 4, 1215 København K, mim@mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Sjælland, Rolighedsvej 7, 4180 Sorø, sjl@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (Forurening Søer + vandløb) nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk
- Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V natur@dof.dk og holbaek@dof.dk (kun afgørelser der vedrører internationale naturbeskyttelsesområder),
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk
- Inge Præstegaard og Lars Henriksen, Tingerupvej 85, 4330 Hvalsø
- Finn Tage og Susanne Spangsbro Jagtvej, Sløjfen 11, 4330 Hvalsø
- Tingerup Bylaug, v. John Berg Larsen, Tingerupvej 3A, 4330 Hvalsø
- Kurt Palshøj, Hvalsøvej 337, 4330 Hvalsø
- Søren Hansen og Bente Jørgensen, Hvalsøvej 330, 4360 Kirke Eskilstrup
- Hanne Uldal, Tingerupvej 23, 4330 Hvalsø

3.10 Referenceliste

Ansøgningsskema nr. 14650, version 3, indsendt den 18. marts 2010 via husdyrgodkendelse.dk.

WIKI, Miljøstyrelsens nye digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug:

[http://www2.mst.dk/Wiki/\(X\(1\)S\(2fnlyx55o244rv45euuetta5\)\)/Husdyrvejledning.Default.aspx](http://www2.mst.dk/Wiki/(X(1)S(2fnlyx55o244rv45euuetta5))/Husdyrvejledning.Default.aspx)

”FAQ vedrørende lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”. Miljøstyrelsen 2008 (løbende opdateret).

<http://www.mst.dk/Landbrug/Husdyrlov/FAQ-husdyrlov.htm>

Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (med senere ændringer) (husdyrgodkendelsesloven), Miljøministeriet.

Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), Miljøministeriet.

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (med senere ændringer) (husdyrgødningsbekendtgørelsen), Miljøministeriet.

Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC); Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. EU kommissionen, Juli 2003.

”Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug”. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. December 2006.

Holbæk kommunes Regulativ for erhvervsaffald.

”Holbæk kommuneplan 2007-2018”. Holbæk 7. maj 2008.

Skov- og Naturstyrelsens notits fra jan. 2007: ”[Det faglige grundlag for kortværk vedrørende nitrat \(overfladevand\) og fosfor](#)”

Vejledning fra Miljøstyrelsens 1984, nr. 5, Ekstern støj fra virksomheder

Deposition af N komponenter 2009 – kommuner. DMU. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-tilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositiontables.asp?period=2009&water=kommuner&Select=Vis+tabel

Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug (”Praksisnotat”). Miljøministeriet 2010. http://www.mst.dk/NR/ronlyres/0C86A155-49C5-474A-A72B-D30FE3ECD4A2/0/Praksisnotat_2udgave_08032010.pdf

Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer mm. Miljøministeriet 2009.

http://www.mst.dk/NR/ronlyres/528C2D88-A6DD-45F9-97F1-3A2A903752AE/0/Bilag_1_Notatombeskyttelsesniveau08032010.pdf

Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. Miljøministeriet 2009.

http://www.mst.dk/NR/ronlyres/CE810A2E-08D5-4713-804C-6B1507D44AD7/0/Bilag2_NotatompavirkningafNatura2000_08032010.pdf

Bilag til Praksisnotatet - DMU's vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. Miljøministeriet 2009. http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/72C7C3A8-C78B-4F1C-8DA1-83D5F970C080/0/DMUappendiks_praksisnotat_080310.pdf

Fredningen som vedrører Sonnerupgård (03624.00 af 12-02-96). <http://www2.blst.dk/nfr/03624.00.pdf>

Habitatbekendtgørelsen. Bek. nr. 408 af 01/05/2007. Bek. om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

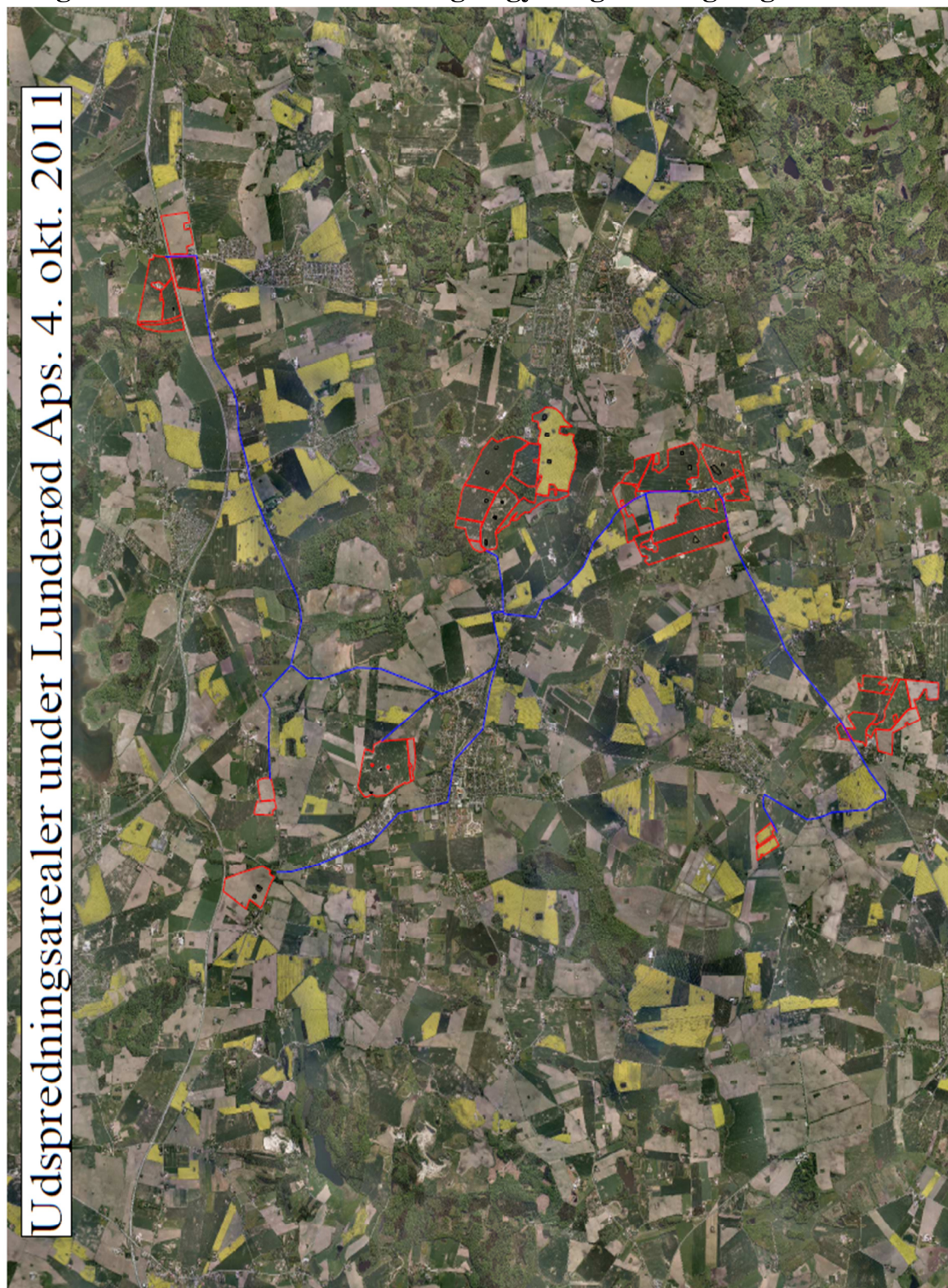
Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen December 2006

Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet, Faglig rapport fra DMU nr. 697, 2008, OML-spredningsberegninger på basis af 10 års meteorologi i relation til Luftvejledningen.

De samlede hjælpetekster i OML-Multi-programmet:

http://www2.dmu.dk/1_Viden/2_miljoe-tilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_OML/Hjaelpetekst_samlet.pdf

Bilag 1: Kørselsruter ved afsætning af gylle og udbringningsarealer

Blå streger viser kørselsruterne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Arealer omringet med rød er udbringningsarealer.

Bilag 2: Placering af gylleledning

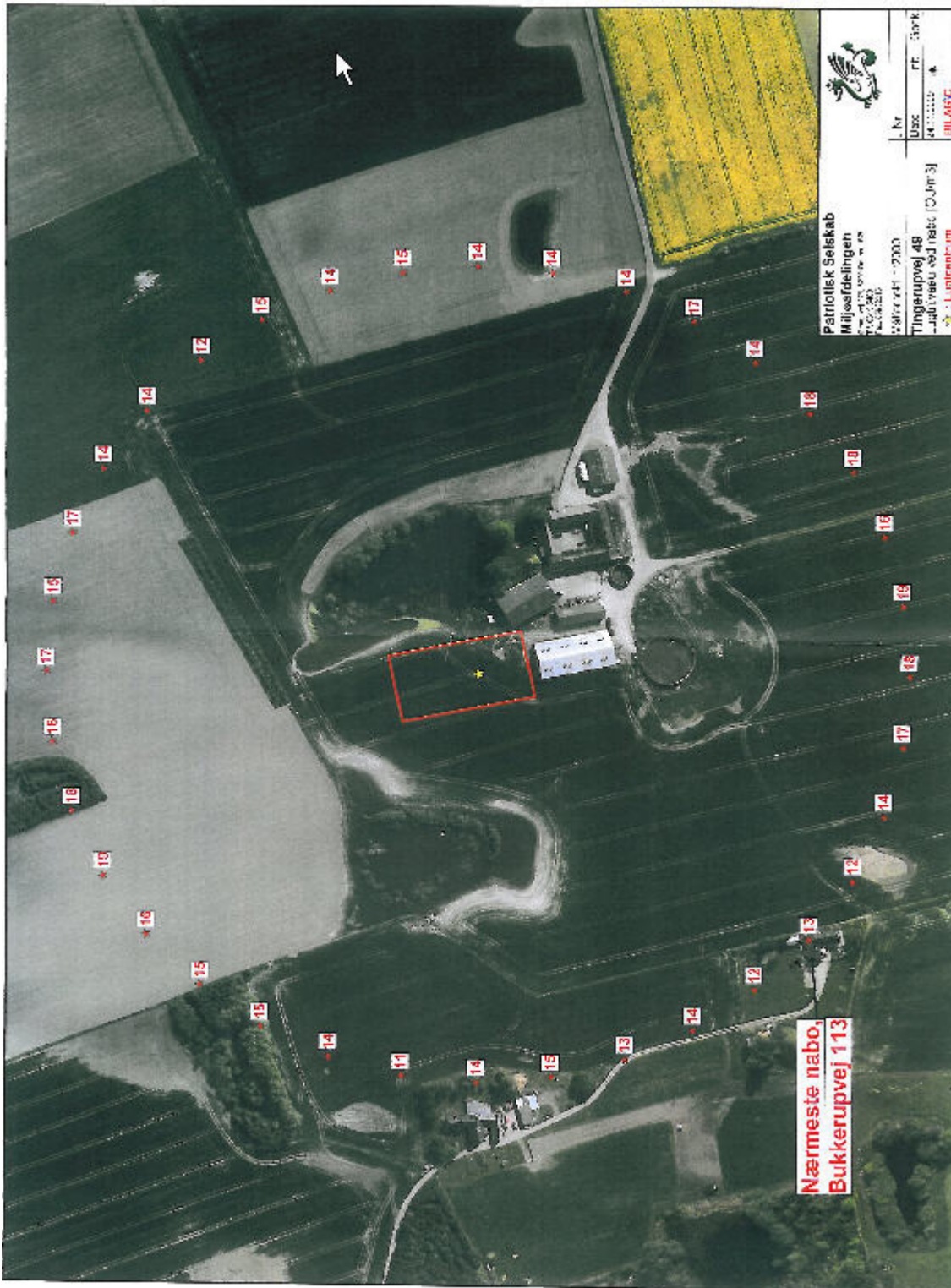

Plantegning over gylleledning mellem Tingerupvej 49 og Edelgundegårdsvej 6

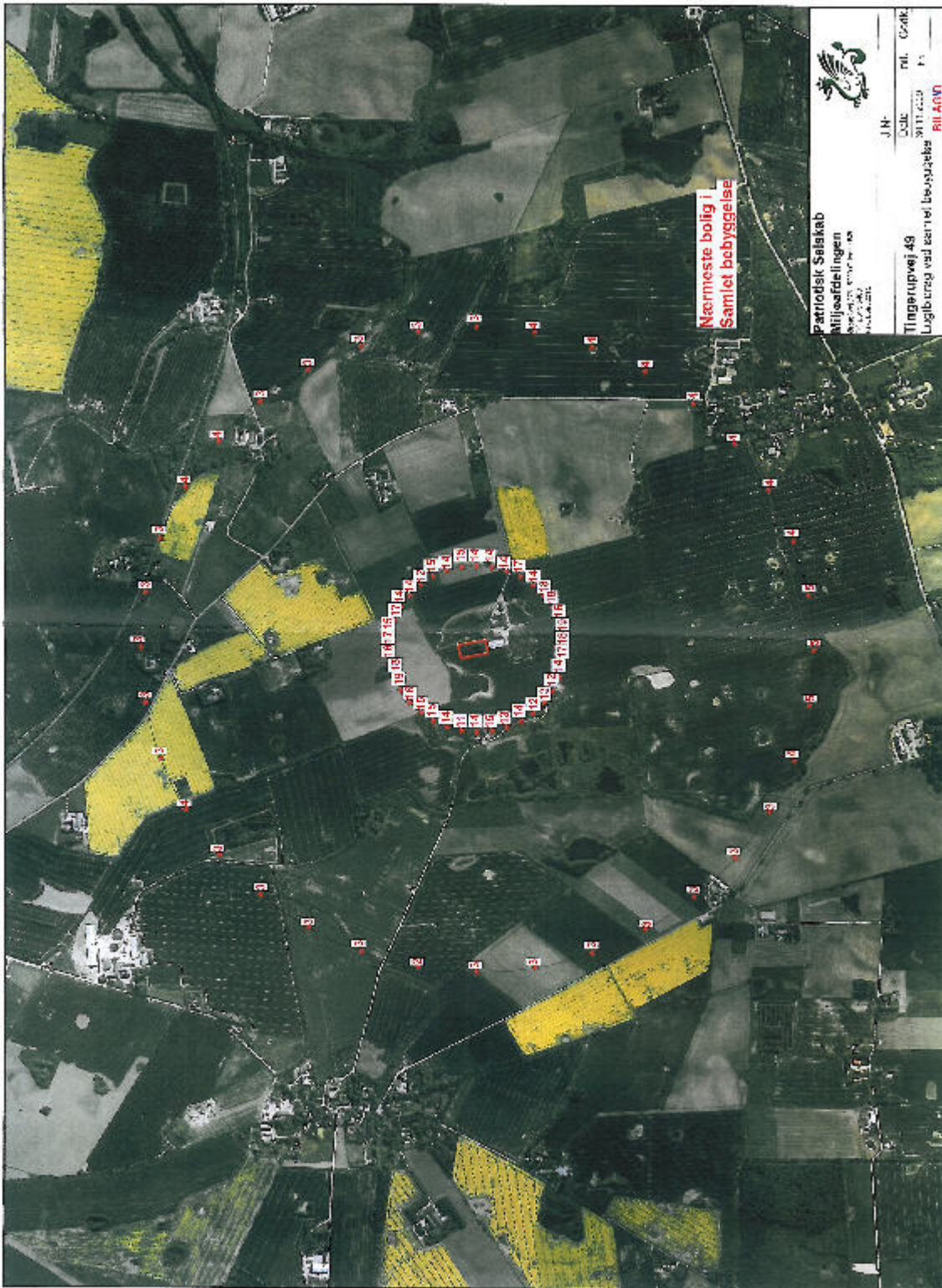
Bilag 3: OML-lugtberegninger

Placering af affkast fra staldene

Lugtberegninger ved nærmeste naboer

Beregninger på lugt ved nærmeste nabo og bolig i samlet bebyggelse

Bilag 4: Hørings svar fra Lejre Kommune

Sendt: 15. september 2011 17:19

Til: HEMH - Henrik Maibom Hansen

Cc: Søren Grøntved Christiansen

Emne: VS: Ammoniakpåvirkning af tør natur fra Tingerupvej 49, Holbæk kommune

Hej Henrik

Da det af ansøgningen fremgår, at udvidelsen i eksisterende stalde hos ansøger giver en merdeposition på 0,0 kg/ha/år i 700 og 750 m's afstand, og da der ikke er beskyttet natur i Lejre Kommune indenfor denne afstand, vurderer Lejre Kommune, at projektet ingen konsekvenser har for beskyttet natur i Lejre Kommune.

Med venlig hilsen

Helen Bovbjerg Sørensen

Miljømedarbejder
Natur & Miljø
Rådhuset i Allerslev
Lejrevej 15, 4320 Lejre
Tlf.: 4646 4958
E-mail: hebo@lejre.dk

Postadresse:

Lejre Kommune

Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø

Bilag 5: Høringsvar fra 1. offentlighedsfase

HOLBÆK KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ

9 MRS. 2011

MODTAGET

Tingerup Bylaug.

John Berg Larsen
Tingerupvej 3 A, Tingerup
4330 Hvalsø
Tlf. 4640 7809.

8. marts 2011.

Holbæk Kommune
Teknik og Miljø
Postboks 89
4300 Holbæk.

Vedr.: Indsigelse vedr. udvidelse af svineproduktionen på Bolettesminde, Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø.

Med henvisning til annonce i Midtsjællands Folkeblad den 22. februar d.å. skal vi herved gøre indsigelse over den påtænkte udvidelse af svineproduktionen på ovennævnte gård.

Som det fremgår af ansøgningsmaterialet påtænkes en udvidelse fra ca. 16.000 til over 20.000 slagtesvin årligt.

Ligesom sidst (i 2009) koncentrerer vores indsigelser sig omkring følgende forhold :

Lugtgener :

Der er voldsomme lugtgener i og omkring Tingerup,- hidhørende fra Bolettesminde, Edelgundegård og Vandværksgården.

Det er velkendt, at foderblandinger, hvori indgår gærprodukter, giver en kvalmende og ulidelig stank, og det er præcis den type foderblandinger, som anvendes på de 3 gårde, som alle ejes af familien Kjær Knudsen.

Det er vores bestemte opfattelse, at der til produktionen må stilles krav om, at der ikke anvendes foder og foderblandinger, som kan fremkalde den ulidelige stank, som er et særkende for familiens 3 bedrifter i og omkring Tingerup by.

Det er ikke tilstrækkeligt, at afstanden til samlede bebyggelser overholdes, hvis foderblandinger, ventilationsanlæg og manglende vedligeholdelse af staldinstallationer giver anledning til problemer for naboerne.

Støvgener :

Vi gør især opmærksom på, at den private fællesvej til Tingerupvej 49 (Bolettesminde) er en grusvej. Den forøgede transportmængde vil give naboerne i nr. 51 og 52 større gener, end de har i dag.

Transportgener :

I ansøgningsmaterialet opgøres et samlet antal transporter på årligt 539. Den opgørelse er ren og skær talmagi og har intet med virkeligheden at gøre. Der er langt flere transporter end det, som fremgår af ansøgningsmaterialet. Vi skal henlede opmærksomheden på, at samme ejer i 2009 søgte udvidelse af svineproduktionen fra 7.700 til 16.000 slagtesvin årligt på Bolettesminde og på daværende tidspunkt angav de samlede transporter til 665 årligt. Og det antal var vel at mærke kun transporter af gylle.

I november 2010 foretog Holbæk Kommune trafikmålinger i Tingerup (udfor nr. 8 og udfor nedkørslen til nr. 56 og 58).

Vi afventer stadig resultatet af disse målinger. De vil give et billede af trafikbelastningen af Tingerup by i den tidsperiode, hvor der er målt.

Men tidspunktet for trafikmålingerne betyder, at der **ikke** er taget højde for gylletransporter, sprøjteperioder og markarbejde i øvrigt. Målingerne giver således ikke et retvisende og samlet billede af trafikbelastningen i Tingerup by.

Vi er meget vel klar over, at trafikbelastningen af Tingerup by ikke kun skyldes svineproduktionen på Bolettesminde, men den samlede belastning af byen skyldes for en meget betragtelig del den svineproduktion og den transport, som foregår mellem familiens i alt 5 gårde : 3 i Tingerup, 1 i Bårup og 1 i Allindemagle (den sidste i Ringsted kommune).

Trafikbelastningen har medført, at vejsiderne i Tingerup by er kørt i stykker (som det kan ses af vedlagte fotos) og byens afløbsledninger er i en eller anden grad beskadiget af de meget store køretøjer, som ikke kan møde hinanden på den "ordinære" vejbane.

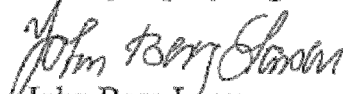
Vi er nået dertil, hvor vi må insistere på, at alle transporter, som har med de 5 bedrifter at gøre, må ledes udenom Tingerup by. En mulighed, som ikke vil genere andre er, at ejeren pålægges at lave en transportvej fra Hvalsøvej og indover sine egne marker til Edelgundegård og derfra videre til Bolettesminde.

Efter vores mening kan Holbæk Kommune ikke længere lukke øjnene for den virkelighed, som vi omgives af og som forpester tilværelsen for beboerne i og omkring Tingerup.

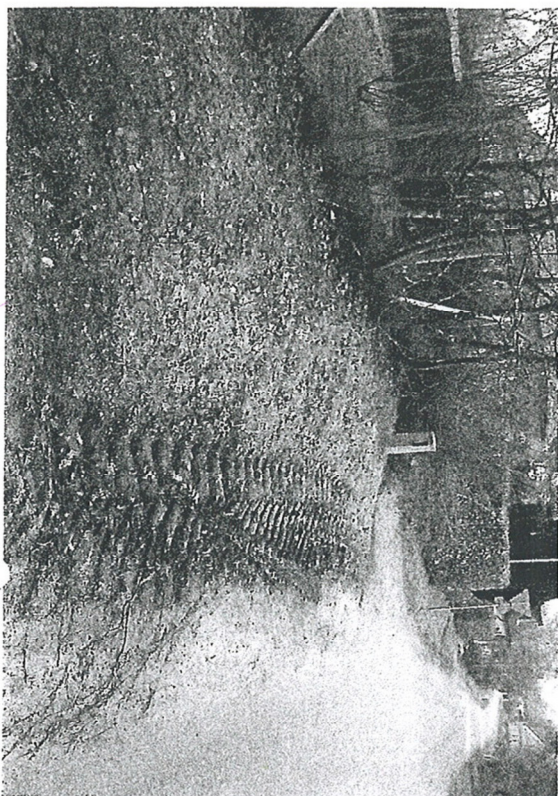
Afslutningsvis skal vi anmode om at blive underrettet om kommunens afgørelse i sagen.

Med venlig hilsen

f. Tingerup Bylaug

John Berg Larsen

Tingerupvej udfor nr. 5

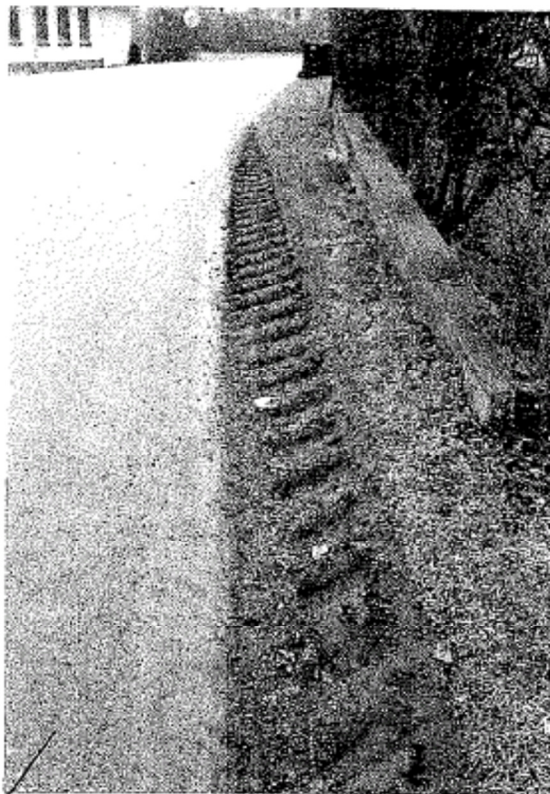

Tingerupvej udfor nr. 8

Tingerupvej udfor nr. 11

Tingerupvej udfor nr. 8

Tingerupvej udfor nr. 72.

Dato: 1. marts 2011

Danmarks
Naturfredningsforening

Holbæk kommune, Teknik og Miljø

Gl. Skovvej 158, Nr. Jernløse

4420 Regstrup

Sendt til: landbrug@holb.dk

Holbæk lokalafdeling
Formand: Carsten Lambrecht
Jagtvej 17, 4300 Holbæk
Tlf.: 27 12 5549
E-mail: holbaek@dn.dk

Vedr. ansøgninger om udvidelser/nyetablering og fornyelser af miljøgodkendelser til husdyrbrug i Holbæk Kommune.

Holbæk Kommune har annonceret ansøgninger om miljøgodkendelser af husdyrbrug.

DN Holbæk anmoder om at få tilsendt sagsmaterialer vedr. såvel disse som kommende godkendelser af husdyrbrug.

Vi modtager gerne materialet pr. mail til holbaek@dn.dk evt. blot som informationsmails med links til relevante dokumenter, hvor dette er muligt.

Vi er generelt bekymrede for miljøtilstanden i natur- og vådområder og oplever et dilemma mellem ansøgerønsker og Habitat- og Vandrammedirektivernes krav om forbedringer af natur- og vandmiljøets tilstand.

DN Holbæk skal på den baggrund opfordre kommunen til at behandle ansøgningerne på en måde, der vil medvirke til, at der opnås nødvendige forbedring af vandmiljøet i Isefjordsystemet og Åmoseå/Tissø . Det må samtidig sikres, at den luftbårne N-belastning af vand- og naturområder begrænses via valg af de bedste teknologier.

Mvh.

DN Holbæk
v/ Finn Bjerregaard
(næstformand)

Side 1

Til
HoKo
Teknik & Miljø

Vedr. ansøgningsnr. 14650.

I nævnte ansøgning ansøges om godkendelse af udvidelse af svineproduktion med 30% på ejendommen Bolettesminde, Tingerupvej 49, Tingerup, 4330 Hvalsø.

Tingerup er allerede nu svært belastet af svineproduktion, idet der på yderligere 2 ejendomme i Tingerup produceres svin i stor stil:

Edelgundegård , Edelgundegårdsvej 6, Tingerup, 4330 Hvalsø. (nordøstlige udkant af Tingerup).

Vandværksgården, Skjoldenæsvej 285, Tingerup, 4330 Hvalsø.(sydlige udkant af Tingerup).

Alle 3 ejendomme ejes og drives af samme familie.

Foruden lugtgener, fortrinsvis fra staldene, finder der også daglig meget og støjende trafik sted mellem de 3 gårde, med fodervogn, grisetransporter, frontlæsser o. a., hvilket vej og vejkanterne i landsbyen også bærer sit tydelige præg af.

Dertil kommer leverancer af forskellig art såsom afhentning af slagtesvin og levering af fodder til og fra gårdene fra eksterne leverandører samt kørsel til og fra gården i Allindemagle, hvor der også er svineproduktion.

På side 13/75 i ansøgningsskemaet oplyses at 1/3 af gyllen udpumpes til omkringliggende arealer, det skal derfor oplyses at på disse arealer, omkring 300 meter syd for Ejendommen Bolettesminde, ligger Tingerup Vandværks boring, der leverer vand til Tingerup by.

Mht. gylletransport med tankbil så undrer det mig, at det ikke er muligt at fylde disse uden at det løber ned af siderne på tanken, hvilket medfører en ulidelig stank når de kører forbi, hvilket de gør rigtig mange gange om dagen i flere uger i sæsonen!
Er det sløseri, eller er det blot ikke teknisk muligt?

Gylleudbringningen, som finder sted hele vejen rundt om Tingerup og de øvrige nævnte, og unævnte gener, der er slemme nok i forvejen, vil ikke blive mindre ved en udvidelse af produktionen.

Det er mit håb at det her fremførte vil blive taget med i den videre behandling af sagen.

Med venlig hilsen

Kurt Palshøj
Hvalsøvej 337
4330 Hvalsø.

Bilag 6: Hørings svar fra 2. offentlighedsfase - Nabohøring

Att. Annemette Ellefsen 14/12
Til Holbæk Kommune ANDET.¹¹

14.12.2011

131502019171538

Under tegnede Finn Jagtvej
reter henvendelse angående
den tunge trafik på
Tingerupvej.

Efter der er begyndt at
køre tunge biler på
Tingerupvej har vores
hus fået 2 store revner.
Ligeledes har vi bemærket
at køretøjerne er for
brede til Tingerupvej,
rabatter bliver hele tiden
kort op.

Venligst

Finn Jagtvej
Sløjfen 11 Tingerup
4330 Hvalsø

I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2009 var etablering og vedligeholdelse af beplantning jf. fig. 1 en del af vilkårene for godkendelsen.

Ved den påtænkte nye miljøgodkendelse (sagsnr. 10/16935) indgår et etableret læhegn som en forudsætning for at lugtgenekriteriet er overholdt (ifølge ansøgers egne beregninger)

Vi går ud fra, at Holbæk Kommune, som myndighed på området, sikrer, at vilkår og forudsætninger er overholdt.

Mvh

Inge Præstegaard og Lars Hendriksen
Tingerupvej 85
4330 Hvalsø

Til Holbæk Kommune, Natur, Miljø og Landskab.

Fra Søren Hansen og Bente Jørgensen, Hvalsøvej 330, 4360 Kirke Eskilstrup og Hanne Udal, Tingerupvej 23, 4330 Hvalsø.

Høringssvar vedr. udvidelse af svineproduktionen Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø.

Vores samlede konklusion af denne høring om udvidelse af den årlige produktion på Tingerupvej 49 fra 410,9 DE til 593,7 DE er: Denne udvidelse med 182,8 DE vil indebære en øget belastning for borgerne, øget trafik og øget forurening af natur og miljø. Derfor ønsker vi, at Holbæk Kommune ikke giver tilladelse til udvidelsen.

Ifølge loven skal husdyrproduktion ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår. Vi ønsker, at loven overholdes i vores kommune i fremtiden og vi tilslutter os de udsagn og den utilfredshed, som ses af de høringssvar, som I allerede har modtaget vedr. udvidelsen af svineproduktionen Tingerupvej 49 og vedr. de øvrige svineproduktioner, som familien Kjær Knudsen ejer og driver. Vi har dog et par yderligere kommentarer:

“Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug” foreskriver bl.a.:

“§ 1. Loven skal medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plante-livet.

Stk. 2. Med denne lov tilsigtes særlig

- 1) at forebygge og begrænse forurening af luft, vand, jord og undergrund samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj- og fluegener fra husdyrbrug, herunder fra produktion, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning m.v.,
- 2) at tilvejebringe hygiejnisk begrundede afgørelser af betydning for miljøet og for mennesker,
- 3) at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
- 4) at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik, herunder renere teknologi,
- 5) at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse,
- 6) at beskytte naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder,
- 7) at skabe og bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer samt landskaber.

Gennem årene har der været mange borgerklager over familien Kjær Knudsens svineproduktion, og Tølløse Kommune har afholdt et stormøde om produktionen. Men ingen af delene har ført til bedre forhold for be-boerne. Om den aktuelle udvidelse skriver Tingerup Bylaug i sit høringssvar: “Efter vores mening kan Holbæk Kommune ikke længere lukke øjnene for den virkelighed, som vi omgives af og som forpester tilværelsen for beboerne i og omkring Tingerup”. Den beskrivelse af situationen er vi enige i, og vi mener, at lovens krav om bæredygtighed og respekt for menneskers livsvilkår ikke overholdes her i området. Dét område er blevet større og angår mange beboere, idet Kjær Knudsens svineproduktioner foregår i et fællesskab.

“Visse” gener: Høringsmaterialet s. 25: “Ved vurdering af, om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et land-brug.” I forbindelse med Kjær Knudsens

svineproduktioner er der ikke tale om "visse ulemper", men deri-mod om omfattende belastning af omgivelserne. Ligesom der heller ikke er tale om "lugtgener", men stank.

Stank: Høringsmaterialet s. 25: "De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle". Dette udsagn er på ingen måde korrekt, og det viser os, at kommunen mangler kendskab til den stank, der kommer fra Kjær Knudsens stalde og ved pumpning, omrøring og udbringning af gylle. Gyllestanken forekommer på alle 4 årstider og hvad enten det er vindstille eller blæser.

Opbevaring af gylle, gylletrafik og gylleudbringning: Der foregår en omfattende trafik med transport af gylle mellem Kjær Knudsens gårde. For at undgå overproduktion og ulovlig gyllespredning henstiller vi, at Holbæk Kommune har nøjagtige optegnelser over, hvor gyllen spredes. Miljøministeriet er på vej med et forbud mod at køre gylle ud på frossen jord. Vi antager, at der er taget højde for dette ved kapacitet til op-bevaring af gylle.

I Landbrugsavisen nævnes som ulempe ved svovlsyreanlæg, at "der kan være problemer med lugtgener ved udkørsel. Systemet får nemlig gyllen til at lugte af rådne æg i stedet for af gylle. Det er svovlgasserne, der lugter som rådne æg." Hele vores område kan komme til at lugte af rådne æg, når der køres gylle ud, og vi ønsker derfor, at kommunen tager højde for dette i kravene til produktionen.

Pipeline med gylle: Har Kjær Knudsen andre ledninger til transport af gylle til og fra familiens gårde?

Drikkevandsforsyning: Gylle truer grundvandet, skriver Geus. Vi mener, at der i høringsmaterialet mangler oplysninger om, hvordan vores drikkevandsforsyning opretholdes i tilfælde af gylleforurening, og hvem der skal betale, hvis forurening med gylle ødelægger vandforsyningen og hvem, der skal afholde udgifterne til ekstra kontroller af vores drikkevand i tilfælde af gylleforurening.

Recipenter: Af materialet har vi ikke kunnet se, hvilke recipienter drænvand afledes til. Det ønsker vi op-lyst, da det kan have betydning for miljøbelastningen ved ordinær gylleudbringning og ved eventuel forurening på grund af gylleudslip.

Svovlsyre: Justitsministeriet, Beredskabsstyrelsen og EU betegner koncentreret svovlsyre som farligt gods, en fællesbetegnelse for stoffer, som kan skade mennesker, miljø og ejendom, hvis de ikke håndteres korrekt under transport. Koncentreret svovlsyre er omfattet af "Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods" (ADR-regler) <http://brs.dk/forebyggelse/transport/Pages/Transportaffarligtgods.aspx> og Europæisk Konvention om International Transport af Farligt Gods ad Vej. Stoffet er så farligt, at det er forbudt for private at erhverve, besidde og bruge koncentreret svovlsyre <http://www.justitsministeriet.dk/eksplosivstoffer.html>

Produktionen ønskes udvidet, og det burde øge de mængder af koncentreret svovlsyre, som anvendes i produktionen, men det fremgår ikke af høringsmaterialet. Vi ønsker offentliggørelse af tal for, hvor mange liter svovlsyre, der yderligere påtænkes anvendt i produktionen. Under 3.4 Uheld og driftsforstyrrelser rede-gøres for ulykker, som kan ske i forbindelse med produktionen, men ulykker i forbindelse med transport, håndtering og tyveri af svovlsyre er helt udeladt. Denne information er væsentlig for områdets borgere og for miljøet og vi ønsker dette oplyst.

Svovlsyreanlægget på ejendommen Tingerupvej 49 udgør efter vores opfattelse en trussel mod lokalområdet både ved transport af svovlsyren og ved opbevaring og håndtering på ejendommen. Vi ønsker oplyst, hvilke beredskabsplaner, der skal anvendes i tilfælde af tyveri eller en ulykke.

Vi mener, at svineproduktionen Tingerupvej 49 er at betragte som en kemisk virksomhed, og at de regler, som er gældende for industri, derfor også må omfatte svineproduktionen på Tingerupvej 49.

Natur, flora og fauna: Kommunen skriver: "Inden for en radius af 1000 m ligger en række naturområder (søer, vandhuller, moser og enge), der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Vest for anlægget ligger der i mellem græsmarker et konglomerat af søer, moser og enge." S. 22: "Projektet skader ikke bevarings-status for Natura-2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV". Men i gennemgangen af §3-områderne (moser og søer) fra s. 22 udelades det helt, hvilke arter af flora og fauna, der er i områderne. Derfor kan kommunen i vores øjne ikke tage stilling til, om arter af dyr og planter lider skade. Der foreslås ingen beskyttelse af arter eller områder.

Det fremgår heller ikke, hvilke undersøgelser, der er foretaget af, hvilke arter af vilde planter og dyr, der er i området: Kommunen skriver blot på s. 22: "Ved besigtigelse af områderne den 12. maj 2009 blev der ikke fundet bilag IV-arter. En stor del af de arter, der findes i kommunen, findes primært i eller ved de våde naturtyper – derfor kan det ikke udelukkes, at de findes i de besigtigede områder. Det er imidlertid kommunens vurdering, at skulle der nær anlægget eller udbringningsarealet være våd natur, hvor der lever bilag IV arter, vil udvidelsen ikke have nogen væsentlig indvirkning herpå." og "Kommunen har i maj 2009 i forbindelse med udarbejdelsen af den foregående miljøgodkendelse besøgt en række lokaliteter, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3".

Det ser ud til, at kommunen kun har "besigtiget" områderne, ikke undersøgt dem, og det fremgår ikke, hvem af kommunens medarbejdere der har vurderet, at kvælstofafsætningen ikke skulle påvirke arterne. En liste over arter af flora og fauna i området mangler helt.

Vi ønsker, at der foretages reelle og saglige undersøgelser af områderne af biologer eller andre fagfolk for at identificere arter af flora og fauna med henblik på at beskytte disse i henhold til EU-direktiver og national lovgivning.

Vi sår tvivl om de tålegrænser, som angives for de nævnte moser, idet disse ikke lader til at være almindeligt brugt i landets øvrige kommuner. DMU oplyser desuden til os, at tålegrænser for natur er under stadig revidering. Vi ønsker derfor, at Holbæk Kommune forbeholder sig ret til at ændre tal for naturens tålegrænser.

S. 21 oplyses det om Natura 2000-området, som ligger 2800 meter fra anlægget, at den samlede udledning af ammoniak fra anlægget er beregnet til 0,0 N/ha/år. I miljøministeriets "Forslag til Handlingsplan til reduktion af ammoniakfordampningen fra landbruget" står der: "En del af den ammoniak, der fordamper fra dansk landbrug, deponeres i Danmark og resten deponeres i nabolande. Ca. en tredjedel af den samlede ammoniakfordampning fra danske kilder deponeres over danske landområder. For havmiljøet er den relative betydning af kvælstoftilførslen fra luften størst i de åbne farvande, hvor andelen udgør ca. en fjerdedel af den samlede kvælstoftilførsel." På denne baggrund er vi helt uenige i kommunens tal, og vi mener, at kommunens beregningsmodel er forkert. Dette problem ønsker vi løst.

Afvanding til Åmose Å: Ved at følge afvandingskanaler og grøfter ses det ifølge Kort & Matrikelstyrelsens data på linket <http://kmswww3.kms.dk/kortpaanettet/> (søgeord Tingerupvej), at lavmoserne på Kjær Knudsens jord omkring Tingerupvej 49 afvander til Naturpark Åmosen <http://naturparkaamosen.dk/> og Åmose Å og Åmosen. Er disse områder beskyttede ifølge Naturbeskyttelsesloven og/eller Natura 2000? Og hvordan beskyttes området og dets dyre- og planteliv?

Ifølge høringsmaterialet har Holbæk Kommune ikke sendt høringsmaterialet til Naturpark Åmosen og de kommuner, hvor Naturpark Åmosen, Åmose Å og Åmosen ligger. Vi mener, at disse har krav på at blive hørt, da miljøbelastningen fra den almindelige drift og eventuelle gylleudslip vil påvirke disse områder. Især hvis der skal foretages oprensning.

Trafik: Som det tydeligt fremgår af fotodokumentation i Tingerup Bylaugs hørings svar, er den omfattende trafik med levende og døde dyr, gylle, foder, kemikalier m.v. til og fra Kjær Knudsens svineproduktioner en stor belastning for vejene, som ødelægges af de tunge transportere. Flere dyr i staldene indebærer mere trafik. Hvem skal betale for en kommende reparation af Tingerupvej – Kjær Knudsen eller skatteborgerne?

S. 28 oplyses det, at der ikke vil komme flere dyretransporter på vejene, idet der er indkøbt transportvogne, der kan indeholde flere dyr pr. transport. Det betyder større og tungere transportere på de små veje. Det er uholdbart.

Den anvendte svovlsyre på Tingerupvej 49 er kategoriseret som farligt gods. Vi ønsker oplyst, hvilke beredskabsplaner, der er i forbindelse med transport, og vi ønsker, at transport af svovlsyre fremgår specifikt som farligt gods i tabel 7.

Vi støtter Tingerup Bylaugs forslag om, at Kjær Knudsen etablerer veje på sin egen jord.

Hussalg: Huse i nærheden af Kjær Knudsens svineproduktioner er i visse tilfælde svære at sælge på grund af stank fra stalde og gylleudbringning, trafik med de store, tunge transportere m.v. Vores nærområde er ikke attraktivt på grund af svineproducenternes

aktiviteter, og vi mener, at jo flere svin i området, jo større risiko er der for, at huse forlades og at området affolkes. Og da skatteborgere dermed forsvinder, antager vi, at det må kunne mærkes på kommunens indtægtsgrundlag. Vores område kan blive eller er måske ble-vet et UdkantsDanmark. Ønsker Holbæk Kommune en sådan udvikling? Vi gør ikke.

Den kumulative effekt: Stank og omfattende algebelægninger på træværk, murværk, levende træer og buske her i området viser, at luftforureningen fra svineproduktionerne i området er voldsom. Algebelægningerne kommer langt hurtigere end tidligere. Det viser, at området udsættes for en stor udledning af bl.a. kvælstof. Men da Holbæk Kommune skønner, at denne udvidelse på 4000 svin ikke vil have "væsentlig" påvirkning på omgivelserne, ønsker vi, at beregningsmodellen for forurening underkastes et kritisk blik.

Stofferne fra gyllen bæres langt væk med vinden – således kan vores nabolande mærke effekten af ammo-niakfordampning fra dansk landbrug, oplyser Miljøministeriet. Stofferne påvirker natur, miljø, flora & fauna og vand.

Tungmetaller: Konventionelle grise i vækst får store mængder kobber og zink via foderet, og disse tung-metaller bliver spredt på markerne sammen med gyllen. Kjær Knudsens afgrøder har en blålig farve. Tung-metaller har på grund af deres giftighed skadelige virkninger på økosystemet (jord, vand, flora og fauna), og vi ønsker, at kommunen er opmærksom på dette.

Resistente bakterier: En stikprøveundersøgelse har vist, at 16% af de danske svinebesætninger i 2010 var inficeret med den multiresistente stafylokokbakterie CC398. Bakterien kan overføres fra svin til menne-sker og fra menneske til menneske. Netop fordi den er multiresistent, virker de fleste typer antibiotika ikke på den, og behandling kan derfor blive umulig. Det ser ud til, at mindst én million danske grise er bærere af bakterien. Det skønnes, at flere tusinde danskere kan have smitten i løbet af få år.

Via forsuring i forsuringsanlægget på Tingerupvej 49 skal pH-værdien i gyllen holdes i pH-intervallet 5,0 til 6,0. pH-optimum for e-coli-bakterier og resistente stafylokokbakterier, f.eks. CC 398 ligger mellem pH 4 og pH 9: bakterierne opformerer ved pH-værdier mellem 4 og 9. Derfor er der risiko for, at resistente bakterier opformerer i Kjær Knudsens gyllekummer og gylletanke og spredes på markerne med gyllen og til luften via ventilationen. Vi ønsker, at Holbæk Kommune er opmærksom på dette.

Kildemateriale

Svovlsyre [http://www.kemikalieberedskab.dk/ikkort/46/ik.kort.\[S\].462.html](http://www.kemikalieberedskab.dk/ikkort/46/ik.kort.[S].462.html)

"Gylle og forsuring". Landbrugsavisen den 13. marts 2012

Forslag til Handlingsplan til reduktion af ammoniakfordampningen fra landbruget

<http://www.sns.dk/landbrug/vandmpl2/handlingsplan.htm>

Gylle truer grundvandet <http://infolink2003.elbo.dk/Naturvidenskab/dokumenter/doc/8530.pdf>

DMU: Miljøfremmede stoffer og tungmetaller i vandmiljøet

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_publicationer/3_fagrappporter/rapporter/fr585.pdf

DMU: Miljøfremmede stoffer i flydende husdyrgødning

http://www2.dmu.dk/1_om_dmu/2_tvaer-funk/3_fdc_loop/MFSGylle/Dokument/gyller rapport feb.pdf

Bekæmpelse af antibiotikaresistens er et spørgsmål om liv eller død

<http://www.fvm.dk/Default.aspx?ID=18486&PID=399502&NewsID=7106&Action=1>

Ny bakterie fra svin truer danskerne

<http://politiken.dk/tjek/sundhedogmotion/sygdom/ECE1566422/ny-bakterie-fra-svin-truer-danskerne/>

Farlig bakterie fra svin truer danskerne

<http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-48809363:farlig-bakterie-fra-svin-truer-danskerne.html?forside>

Gylle truer grundvandet <http://www.geus.dk/publications/div-artikler/aktuel-naturvidenskab-3-2007-dk.htm>